

Sreda, 17. april 2002.
Svedok Ričard Caglinski
Otvorena sednica
Optuženi je pristupio sudu
Početak u 9.01 h

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Rajnefeld (Rynefeld). Da li postoji neko pitanje koje biste želeli da pokrenete pre nego što nastavimo sa radom?

TUŽILAC RAJNEFELD: Da, vrlo kratko. Mislim da je juče kad smo završili sa radom Sud naložio da se izjava ovog svedoka označi kao dokazni predmet. Ja se sada pitam, u svetu činjenice da smo mi nakratko radili na zatvorenoj sednici, dakle pitam se sada da li će možda Sud zapečatiti ovaj dokazni predmet, i označiti ga poverljivim, kako ga javnost ne bi dobila u kompletnoj verziji, ili ćemo taj dokazni predmet redigovati kako bismo osigurali da to što smo radili neko vreme na zatvorenoj sednici ne bude poništeno time što će sam dokazni predmet biti kompletno otvoren.

SUDIJA MEJ: Zapečatićemo ga.

TUŽILAC RAJNEFELD: Hvala.

SUDIJA MEJ: Još jednu stvar kad već stojite, gospodine Rajnefeld. Dobili smo novi spisak svedoka po pravilu 92bis. Ne znam da li se vi bavite tim delom predmeta.

TUŽILAC RAJNEFELD: Bavim se jednim delom.

SUDIJA MEJ: Mislim da treba reći sledeće: Koliko sam ja shvatio, o nekim svedocima Veće još nije donelo odluku. Mislim da smo mi doneli odluku o 23 svedoka, ako se dobro sećam, a sada na ovom

popisu vidim 33 svedoka za koje vi predlažete da se pozovu. Ali ja mislim da o svima njima nije donesena konkretna odluka.

TUŽILAC RAJNEFELD: Hvala vam što ste mi skrenuli pažnju na to. Ali u svakom slučaju, možda tokom pauze, mi ćemo predložiti da se ti svedoci pozovu i da se pozovu prvo oni o kojima je Veće već donelo odluku. U protivnom, mi bismo trebali tražiti usmenu odluku pre nego što im bude dozvoljeno da ovde svedoče. Hvala vam što ste mi na to skrenuli pažnju. I ja ću nakon što ovaj svedok završi svoje svedočenje, a radi uštede vremena, predložiti da počnemo sa postupkom u vezi s pravilom 92bis i onda ćemo verovatno početi sa onima iz grupe od 23 svedoka, koje je Sud već odobrio.

SUDIJA MEJ: Mislim na prvog na listi. Mislim da prva šestorica spadaju u kategoriju onih o kojima smo doneli odluku. Ali možda bi trebalo da to pogledate.

TUŽILAC RAJNEFELD: Svakako ću to učiniti za vreme pauze. Hvala vam.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Miloševiću.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: OPTUŽENI MILOŠEVIĆ

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste juče, na kraju svog svedočenja, objasnili kako vam je jedan oficir dao mapu koja označava precizno mesta napada jugoslovenskih snaga na UČK.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Rekao sam da mi je jedan zvaničnik dao informacije o tome na koji će način srpske snage napasti OVK.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste na karti nacrtali tačno mesta i pravac kretanja koje ste od njega dobili, ose koje su snage Jugoslavije koristile. To je ono što vi tvrdite.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ja sam rekao da je on meni na karti pokazao ono za šta se kasnije ispostavilo da je bio način na koji su srpske snage napadale OVK.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Označili ste određen pravac njihovog kretanja i označili ste ga na mapi?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ja sam označio na karti osnovni smer delovanja glavnine snaga. Naravno, bilo je mnogo više bitaka širom Kosova, međutim, svakodnevna aktivnost srpskih snaga iz dana u dan sledila je u glavnim crtama onaj smer koji sam ja pokazao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: S obzirom da vi tvrdite da vam je tu kartu pokazao zvanični oficir, da li ste vi svesni činjenice da, kada bi to bilo tačno i kako sa tim u vezi postoji i činjenica da ste vi oficir neprijateljske strane koja je bila neposredno pred napadom na Jugoslaviju, da bi time što bi vama dao te podatke, ako vam je oficir te podatke dao, da bi taj oficir ugrozio živote mnogih svojih drugova, pripadnika Vojske Jugoslavije? Da li ste svesni toga?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Pre svega, gospodine Miloševiću, meni nije bilo poznato da smo mi kao verifikatori bili vaši neprijatelji na Kosovu. Mi smo zapravo veoma usko sarađivali sa vašim snagama, budući da smo bili u potpunosti nepristrasni i u svakom slučaju nismo se ponašali ni na koji način kao neprijatelji. Drugo, taj zvaničnik o kojem govorimo, po mom mišljenju, bio je u situaciji u kojoj mu je svega bilo dosta i to u tolikoj meri da je bio spreman da mi da informacije o tome šta se dešava, znajući da se mi spremamo za odlazak i da nije bilo nikakve mogućnosti da se bilo šta učini od strane, kako vi to kažete, neprijateljskih snaga spolja u vezi sa vašim planom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste rekli da vam je on te podatke dao posle sastanka na kome ste razmatrali povlačenje misije. Je li tako?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Razgovarali smo o povlače-

nju na više sastanaka, ali u trenutku kad sam obavio taj razgovor, mi smo već stavili do znanja da čemo najverovatnije otići.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A pošto je svako u Jugoslaviji znao, ne samo vojnici, nego je i celo stanovništvo znalo da se misija povlači zato da bi omogućila da počne bombardovanje, NATO bombardovanje, ja prepostavljam da vi niste imali nikakve sumnje u pogledu činjenice da je to takođe znao i vaš sagovornik?

SUDIJA MEJ: Ovde se radi o dva pitanja pukovniče. Prvo, da li se misija povukla zato da bi omogućila početak bombardovanja? Drugo pitanje je da li je vaš sagovornik znao za to? Dakle, molim vas da odgovorite na ta dva pitanja odvojeno.

SVEDOK CAGLINSKI: Hvala, časni Sude. Moj prvi odgovor je: Sigurno nije postojala namera da se povučemo zato da može početi bombardovanje. Razlog zbog kojeg smo se mi povukli, što sam ja već jasno rekao u svom svedočenju, bio je: prvo, što je naš posao postao previše opasan i to zbog postupaka koje su MUP i Vojska Jugoslavije prema nama činili. Drugo, broj vaših snaga se dramatično povećao, i stoga je došlo do opštih borbi. Zbog toga nam je onemogućen pristup, te nismo mogli ići u pograničnu zonu. U osnovi nismo mogli raditi svoj posao i to su upravo razlozi koje smo mi naveli zašto smo otišli sa Kosova, a ne zbog bilo kakvog drugog razloga. Moj odgovor na vaše drugo pitanje, odnosno pitanje o tome da li je moj sagovornik znao da čemo mi otići jeste: Da, on je svakako znao da čemo mi otići, a šta je on mislio da će se kasnije dogoditi, o tome ja ništa ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa cela planeta je znala da se misija povukla da ne bi bila izložena NATO bombardovanju, odnosno da su države koje su imale predstavnike u misiji povukle svoje ljude i da je OEBS doneo odluku da ih povuče da ne bi bili izloženi bombardovanju NATO-a koje je bilo već potpuno izvesno. Je li to tako ili nije?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ne, kao što sam rekao, jedi-

ni razlog zbog kojeg smo se mi povukli je taj što nismo mogli da radimo svoj posao. Mi bismo vrlo rado ostali koliko god je bilo potrebno da završimo našu misiju. Mi smo otišli jer nismo mogli da radimo. Ono što se kasnije dogodilo nije bilo povezano sa našim odlaskom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko god vi tvrdili da to nije bilo povezano sa vašim odlaskom, vi dobro znate da su se na granici prema Jugoslaviji, posebno u Makedoniji, nagomilavale NATO trupe, i da je svuda, i u sredstvima informisanja, bila izrečena pretnja bombardovanjem i da su jugoslovenske snage prešle u granični pojas i da smo dodatne trupe slali u granični pojas upravo u funkciji neposredne ratne opasnosti koja je pretila Jugoslaviji. Da li vam je to poznato?

SUDIJA MEJ: Vi ste izneli niz tvrdnji. Prva tvrdnja da su se trupe NATO-a nagomilale na granici sa Jugoslavijom. Da li je to tačno, pukovniče?

SVEDOK CAGLINSKI: Mi smo imali snage za izvlačenje stacionirane u Kumanovu. Njihova svrha bila je da nam pomognu da nas izvuku sa Kosova, ukoliko nam Beograd ne dozvoli mirni odlazak. Da, bilo je snaga koje su se stacionirale u Makedoniji.

SUDIJA MEJ: Samo trenutak da to razjasnimo. Zatim sledeća tvrdnja koja je bila iznesena jeste da je pretnja bombardovanjem bila razglašena svuda u medijima i drugde. Možete li nam biti od pomoći u vezi sa tim? Da li je u to vreme bila izrečena takva pretnja?

SVEDOK CAGLINSKI: Ja mislim da su svi mediji opšte govoreći, pisali o tome da bi rat mogao početi, i da je postojala pretnja od bombardovanja. Mislim da je to medijima bilo jasno.

SUDIJA MEJ: I poslednja tvrdnja koja je bila iznesena jeste da su jugoslovenske snage dovodile pojačanje u granično područje. Da li je to tako?

SVEDOK CAGLINSKI: Časni Sude, jugoslovenske snage dovozile su pojačanje širom Kosova. Svi garnizoni na Kosovu dobili su pojačanja. Sasvim sigurno i sva granična područja, svi tuneli, svi mostovi, bili su pripremani za uništenje. To je standardna procedura kad je neka zemlja izložena pretnji.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Naravno, dakle potvrđujete da je Jugoslavija u tom trenutku bila u stanju neposredne ratne opasnosti. Je li tako?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Vi ste se pripremali za rat. Da, mislim da se to može reći.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, bili smo suočeni sa ratnom opasnošću s obzirom na sve ovo što ste malopre rekli: nagomilavanje trupa u Makedoniji i opštepoznatu pretnju početka bombardovanja. Je li to tako ili nije?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ja mislim da je tačno ono što ste rekli da je došlo do koncentracije trupa u Makedoniji. Mediji su špekulisali o tome da će doći i do bombardovanja na Kosovu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li su samo mediji bili ti koji su špekulisali, ili je bilo sasvim jasnih izjava najviših zvaničnika zapadnih zemalja da će doći do intervencije, kako su je oni nazivali, intervencije protiv naše zemlje?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Gospodine Miloševiću, mislim da ne mogu odgovoriti na ovo pitanje zato što se ne sećam tačno šta je štampa u to vreme govorila, i šta je koji zvaničnik i iz koje zemlje u to vreme govorio. Međutim, mislim da se mogu složiti sa onim što ste rekli da je bilo špekulacija o tome da bi moglo doći do bombardovanja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa vi uvek možete da objašnjavate kao da su to bile špekulacije, ali gotovo da nema zapadnog lidera koji o tome nije govorio javno. Da li se vi toga sećate?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ne sećam se toga.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vrlo dobro. Ali da li je logično da zemlja kojoj preti neposredna ratna opasnost i koja želi da se brani dovodi trupe na teren koji je prva linija odbrane prema neprijatelju, koji se koncentriše na drugoj strani granice? Da li je to logično za vas kao oficira?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Nagomilavanje trupa počelo je veoma rano, odmah nakon Božića. Razmeštanje snaga na Kosovu počelo je i pre Božića, i koncentracija trupa se nastavila tokom celog tog perioda, mnogo ranije nego što smo mi otišli. Došlo je do nešto manjeg povećanja neposredno pre našeg odlaska. Međutim, glavnina vaših snaga bila je na svojim mestima daleko pre nego što su počele te špekulacije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste juče u nekoliko navrata govorili da je došlo do povećanja naših snaga u martu i nekoliko puta ste pomenuli mesec mart. Mart je, kao što znate, mnogo posle Božića. Da li se sećate onoga što ste govorili juče?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Sigurno se sećam onog što sam govorio. Rekao sam da smo videli da su u martu stigli tenkovi T72. I kao što sam malopre rekao, u martu je došlo do ubrzanja nagomilavanja snaga. Međutim, vaše snage počele su dolaziti još u januaru.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, znači u martu je počelo nagomilavanje naših snaga, i kao što znate, u martu je usledila agresija NATO-pakta na Jugoslaviju. Da li vam je to poznato ili nije?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Vi me pitate da li mi je poznato da je bombardovanje počelo u martu?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da. Rekao sam agresija NATO pakta na Jugoslaviju je počela u martu.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, ja verujem da je bombardovanje zaista počelo u martu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Prema tome, naše snage su dolazile u martu i to je očigledno bio poslednji trenutak za pripremu naših snaga za odbranu, jer je rat protiv Jugoslavije počeo u martu. Da li je tako ili ne?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Vi ste pripremali svoju odbranu već krajem februara i početkom marta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa to je naša stvar da se pripremimo za odbranu. Valjda zemlja kojoj preti napad, koja je suočena sa agresijom ima legitimno pravo da se pripremi za odbranu. Da li je to tako ili nije?

SUDIJA MEJ: Ovo je komentar.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ali nadam se da smo raščistili pitanje da je u vreme kada je vođen razgovor na koji vi ukazujete, a koji se po vašoj tvrdnji odnosio na pripremu povlaчењa misije sa Kosova i Metohije, bilo izvesno da predstoji agresija NATO-pakta na Jugoslaviju. Da li je to tačno ili nije?

SUDIJA MEJ: Mislim da smo to već razradili u onoj meri u kojoj je to moguće. Mislim da ovaj svedok ne može zaista dodati ništa više od onoga što je već rekao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, ako je tako, pošto je to očigledno, nadam se, da li je onda jasno da oficir koji predaje podatke, navodne podatke, o mogućem dejstvu dela sopstvenih snaga neprijateljskoj strani, na taj način dovodi u opasnost živote desetine hiljda svojih drugova i prijatelja? Da li je to onda jasno?

SUDIJA MEJ: Ovo su sve vaši komentari. Vi pukovnika možete pitati da li se vama učinilo da je taj zvaničnik doveo živote ljudi u opasnost?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Akcija o kojoj je govorio taj zvaničnik bila je akcija protiv OVK. On nije otkrio nikakve

planove, planove za pripremu, niti bilo šta što bi se sve moglo dogoditi nakon našeg odlaska. Da sam ja te informacije preneo OVK, da, onda bi to dovelo živote u opasnost. U to vreme ja sam imao dobar odnos sa Komisijom za saradnju, koji je uključivao i poverljivost koja je bila važna. Ja sam imao respekt za našu misiju i respekt za tu osobu. I stoga, moje poštovanje bilo je zasnovano na činjenici da ja kao oficir za vezu sa tom komisijom, nisam nikada otkrio nijednu informaciju Komisije i preneo OVK. Isto tako, ja nikada nisam ništa što sam video o pripremama OVK preneo srpskoj strani.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa vama je prepostavljam jasno, a što možemo videti iz onoga što se dogodilo, a to isto vidimo i iz izjava takozvanog komandanta ovih terorističkih trupa OVK, da je NATO avijacija bila vazdušna snaga OVK, zbog toga što su praktično radile u sadejstvu. Jeste li svesni toga ili niste?

SUDIJA MEJ: Mi se sada jako udaljavamo od iskaza svedoka. To je vaš lični komentar. Ako imate dokaze o tome, onda ćete ih izvoditi kada za to dođe vreme. Pukovniče, možete li nam biti od pomoći u vezi sa sledećim: Tvrdi se da su OVK i NATO radili zajedno. Koliko je vama poznato da li je bilo dokaza o tome?

SVEDOK CAGLINSKI: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Mej, da li vi dovodite u pitanje tvrdnju da je NATO bio neprijateljska snaga prema Jugoslaviji i da je OVK bila takođe neprijateljska snaga? Da li vi te tvrdnje dovodite u pitanje?

SUDIJA MEJ: Nije na meni da dovodim tvrdnje u pitanje. Vi ste ovde da ispitujete ovog svedoka. Vi to možete uraditi, ali ukoliko nastavite da iznosite samo raznorazne tvrdnje onda ćemo vas zau staviti. Svedok je već u onoj meri u kojoj je mogao odgovorio na razne tvrdnje i pitanja koje ste vi postavili. Da li ga želite pitati još nešto?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Naravno da želim da želim da mu postavim još neka pitanja, zbog toga što smatram da su nesporne činjenice da su i NATO i OVK bili zajedno.

SUDIJA MEJ: Ne, ne. Vi možete držati govore kad za to dođe vreme. Molim vas da se ograničite na postavljanje pitanja u ovom trenutku.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja postavljam svoje pitanje na osnovu činjenice što tvrdim da je oficiru koji mu je navodno pokazao kartu moralno biti jasno da bi time ugrozio ljudske živote.

SUDIJA MEJ: Već smo prošli kroz to. Vi zloupotrebljavate ovaj proces time što držite govore, gospodine Miloševiću. Isto tako vi zloupotrebljavate ovaj proces tako što nastavljate da govorite o istoj stvari. Možemo li da pređemo na sledeću temu?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ovo je vrlo važna tema, pošto je očigledno još jedna manipulacija ove lažne tužbe da kompenzujira i da amortizuje događaje.

SUDIJA MEJ: Ne, to nisu pitanja. Ukoliko želite da nastavite unakrsno ispitivanje ovog svedoka to morate učiniti na propisan način, gospodine Miloševiću. Molim vas da pređete na sledeće pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dozvolite onda da postavljam samo pitanja. Da li znate da je za svih 78 dana NATO agresije NATO uspeo da uništi svega osam tenkova Vojske Jugoslavije, tokom 78 dana bombardovanja? Da li vam je poznat taj podatak?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ono što ja znam je ono što su mi rekli vaši oficiri kada sam se vratio u junu. Oni su rekli da je uništeno 13 tih tenkova. Međutim, ja nisam video nikakve olupine, nikakvu štetu, tako da tačno ne znam ništa.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sada vas pitam kao vojnika, kao stručnjaka. Da ste vi, da je dakle vaša strana raspolažala informacijama iz te navodne karte koju ste dobili o dejstvu jugoslovenskih snaga, da li bi ti gubici nužno bili mnogo veći? Na osnovu toga što tvrdite da ste dobili tu kartu na kojoj je bio raspored jugoslovenskih snaga i mesta njihovog dejstva, što je nadam se bila dovoljna informacija. Da ste to imali, dakle, da li bi ti gubici morali biti veći ili ne?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Na to pitanje je nemoguće odgovoriti i to iz više razloga. Prvo, ta aktivnost odvijala se na celom Kosovu, iako je možda bila više koncentrisana u nekim konkretnim područjima. Mi nismo imali nikakve vremenske rasporede o tome kada ćete vi negde biti. Mi nismo imali tačne detalje operacija. Mi nismo imali ljudе na Kosovу koji bi mogli uočiti mete ili ciljeve. Znači, izviđanje je bilo veoma teško. I ja ne negiram činjenicu da ste vi imali dobro obučene i veoma profesionalne snage, koje su verovatno jedna od najbolje obučenih armija u Evropi. Prema tome, oni su stoga bili toliko vešti u kamuflaži, diverzijama i pružanju čvrstog otpora svakom neprijatelju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine pukovniče, da li je jasno da ste imali te podatke za koje tvrdite da ste imali, da bi gubici jugoslovenskih snaga morali biti veći? Jer vi tvrdite da ste imali podatke i o mestu i o dinamici napada, da ste dobili tu vrstu mape, koja to pokazuje. A svi mi znamo kako te mape izgledaju. Da li su gubici morali biti veći od osam tenkova za 78 dana bombardovanja, bombardovanja danonoćno?

SUDIJA MEJ: Meni se čini da je to isto pitanje koje ste već postavili. Pukovniče, karta o kojoj ste vi govorili odnosila se na to kako se treba postaviti prema OVK, nije imala nikakve veze sa NATO-om.

SVEDOK CAGLINSKI: Tačno, časni Sude.

SUDIJA MEJ: Da li je NATO-pakt bio pomenut u vašem razgovoru?

SVEDOK CAGLINSKI: Samo u zadnjem delu razgovora kada je spomenuto proterivanje civila. Rečeno je da će time biti ušteđen kasnije posao za NATO.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam se čini nelogičnim to da bi jedan jugoslovenski oficir tvrdio da NATO treba da interveniše zbog proterivanja civila, i da je NATO u ovome našao povod da napadne Jugoslaviju? Da li je taj oficir imbecil? Zašto bi on tako nešto rekao?

SUDIJA MEJ: To zvuči kao komentar. Sledeće pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li znate da je vaš nadređeni, takođe britanski general Drevjenkijević, prekuče u odgovoru na moja dva direktna pitanja, takođe pod zakletvom, izjavio da nije bilo nikakvog plana protiv albanskog stanovništva i da nije bilo nikakvih indicija za postojanje bilo kakvog plana proterivanja Albanaca?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Izvinjavam se, ali ja stvarno ne znam šta je general Drevjenkijević (Drewienkiewicz) rekao za vreme svog svedočenja.

SUDIJA MEJ: Možete pitati ovog svedoka da li je on znao za postojanje takvog plana ili da li je bilo kakvih indikacija.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pa on tvrdi da jeste, a ja tvrdim da on ne govori istinu, zbog toga što bi da je on to znao, Drevjenkijević, koji je njegov šef to morao znati, što ne znači i obratno, da je on morao znati sve što zna Drevjenkijević. Prema tome, nesumnjivo je da je njegov šef morao znati ono što on zna, zato jer je posao svedoka bio da obavesti svog prepostavljenog o svakoj bitnoj informaciji.

SUDIJA MEJ: Samo trenutak. Samo jedno pitanje možete postaviti iz svega toga, što uglavnom predstavlja komentar: Da li ste vi izvestili generala o ovom razgovoru? Da li se sećate toga?

SVEDOK CAGLINSKI: Ja mislim da jesam preneo sadržaj razgovora generalu DZ, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Prema tome, jasno je da bi Drevjenkijević mogao reći da je bila bar neka indicija da je ono što ovaj svedok tvrdi tačno.

SUDIJA MEJ: Ovaj svedok ne može da odgovara u ime drugog svedoka. To je čist komentar. Vi ga možete izneti kada za to dođe vreme. U međuvremenu vi treba da mu postavljate pitanja na koja on može da odgovori.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Da, ali je svedok potvrdio da je o tome obavestio generala Drevjenkijevića, a Drevjenkijević je tvrdio da nije bilo indicija te vrste.

SUDIJA MEJ: Da, samo gubimo vreme.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li znate da ličnost koju ste pomenuli, nemojte se brinuti, ja neću izgovoriti samo ime te osobe, ličnost koju ste naveli nije mogla raspolagati bilo kakvom vrstom borbenih informacija, pa čak ni onih o planu napada na UČK? Da li ste svesni te činjenice?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Kao što sam rekao za vreme svog svedočenja, taj čovek je bio u Komisiji. On je bio jako svestan svega što se dešavalо na Kosovu. Znao je za sve operacije koje se odvijaju. Imao je ogromno iskustvo. I ne mogu da verujem ni za trenutak da on nije znao ono što se dešava u odnosu na taj deo operacije. U to jednostavno ne mogu da poverujem.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li znate zašto vam postavljam to pitanje? Da li znate da je Komisija za saradnju sa KVM, dakle sa vama, njeni članovi i sama misija, uključujući i šefa misije i članove misije uopšte nisu bili u lancu komandovanja, niti vojskom niti policijom?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Mi smo uvek smatrali da su

članovi Komisije predstavnici vlade, vojske i policije, zato što ako bi nam ikada bio potreban pristup informacijama od policije, razgovarali bismo sa članovima Komisije. Ako su nam bile potrebne informacije o razmeštaju ili budućim namerama i aktivnostima vojske, mi smo razgovarali sa vojnim predstavnicima u Komisiji. Šta bismo drugo mogli da prepostavimo nego da su ti ljudi glasnogovornici vlade? Inače koja bi bila svrha Komisije?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ti ljudi su upravo ono što ste sada rekli. Njihova svrha je bila da sarađuju sa vašom misijom, što će reći prenosili su vaše zahteve, i tražili u vaše ime od odgovarajućih nadležnih komandi ili vlasti određene zahteve koje ste vi postavljali. Da li se sećate da ste juče objasnili da kad ste došli u misiju više niste komandovali svojom jedinicom niti odgovarali nekoj komandi u svojoj jedinici, niti ste odgovarali biloj kojoj višoj komandi u britanskoj armiji? Zar niste to objasnili juče?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da. Svakako jesam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li možete da prepostavite da to isto važi i za članove Komisije za saradnju, čiji je posao bio da sarađuju sa vama, a ne da komanduju jedinicama? Da li, na primer, znate da general Lončar koji je bio šef misije nije čak ni učestvovao na sastancima vojnih ili policijskih komandanata? Niti bilo koji drugi član misije, što se toga tiče. Oni su bili članovi ove Komisije. Oni nisu bili osobe u lancu komandovanja. Da li vam je to poznato ili nije?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Rekao sam da su članovi Komisije znali šta se dešava po vojnim pitanjima. Oni su znali sve što se dešavalo što se tiče vojnih operacija i policijskih operacija jer je to uticalo na njih. Ne vidim kakve veze ima komandovanje vojnim jedinicama sa ovim. Ja samo govorim da su oni znali šta se dešavalo na Kosovu i šta je planirano za Kosovo. Njima nije bilo potrebno da komanduju kako bi imali tu informaciju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa vi ste sami objasnili, i nadam se da je to bilo očigledno iz vaše prakse takođe, da su se

svakog dana održavali sastanci sa njima i da su oni u toku 24 sata dobijali od svojih nadležnih organa informacije o tome šta se desilo kako biste vi te informacije mogli međusobno da razmenite, upotrebite, verifikujete itd. Oni su bili vaš partner u verifikaciji, i oni su te informacije morali da dobiju od nekih autoriteta. Oni nisu sami prikupljali informacije. Da li je to vama logično?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da. To je logično. Oni su morali da razgovaraju sa komandantima i vojske i policije da bi znali šta se dešava. Tako da su oni imali kontakte i saznanja o tome šta se događalo.

SUDIJA KVON: Pukovniče, ako dajete jednostavnije odgovore brže ćemo preći materijal. Pitanje koje vam je postavljeno nije da li je gospodin Lončar ili neki drugi zvaničnik bio upoznat sa činjenicom šta se dešavalo u to vreme, pitanje je bilo da li su oni bili u lancu komandovanja ili ne. Možete dati jednostavniji odgovor.

SVEDOK CAGLINSKI: Časni Sude, oni očigledno nisu bili u lancu komandovanja.

SUDIJA KVON: Hvala vam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato da u našoj vojsci, nadam se i u drugim vojskama, postoji princip jednostarešinstva, i da onaj koji nije u lancu komandovanja ne može raspolagati bilo kojom vrstom informacija koja se tiče bilo kojih budućih aktivnosti bilo koje jedinice?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ne znam za taj princip u vašoj vojsci.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li znate da ne može biti pobočnog komandovanja? Postoji samo jedan lanac komandovanja. Da li vam je to poznato ili ne?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Znam da postoji lanac komandovanja. Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li ste svesni činjenice da je naša Komisija za saradnju sa vama, bez obzira što su je takođe činili pojedini oficiri, da je, bez obzira na sve, to takođe bila civilna komisija?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Nisam znao da je to bila čisto civilna komisija.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li znate da je general Lončar bio penzionisani general, prema tome civil?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Znam da je general Lončar bio penzionisani general i civil i da ga je zamenio general Branković koji je bio aktivni general.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vratićemo se na to kasnije. A da li znate kako je general Lončar, koji je bio penzioner, došao na tu dužnost?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li znate da je došao na tu dužnost na zahtev Vilijema Vokera (William Walker), šefa misije, koji je on lično uputio meni, i to zato što je imao veoma dobro iskustvo kroz saradnju sa generalom Lončarem u istočnoj Slavoniji, i da je on želeo nekoga koga je dobro poznavao, kome je verovao, i koga je poštovao kao časnog čoveka i dobru osobu za saradnju? On je želeo da sa njim ponovo sarađuje. Tako da je ovo bio izraz naše dobre volje, da smo zamolili generała Lončara da vodi ovu komisiju. Da li vam je to poznato?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ne, to nisam znao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Inače, ja vidim da vam ovo nije poznato. Ipak ovo moram da vam postavim kao pitanje, zato što sam bio zamoljen da to učinim. Da li ste znali da general Branković zapravo nije zamenio generała Lončara?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Iznenadujete me, gospodine Miloševiću, zato što se general Branković sam predstavio, i ja sam

bio predstavljen ovoj novoj Komisiji sa generalom Brankovićem na njenom čelu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Verovatno ste to razumeli na drugi način baš kao što je to bio slučaj kada ste rekli da ste vi zamenjivali Donu Felan (Donna Phelan). To je radio neko drugi. Ipak, general Lončar nije napustio Komisiju. Sve do 23. marta, on je bio potpredsednik ove naše savezne Komisije za saradnju, i on je bio sve vreme šef misije na Kosovu. A general Branković nije bio nadređeni generalu Lončaru. Nego naprotiv, general Lončar je bio nadređen generalu Brankoviću. Da li to znate?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ne. Što se mene tiče, general Branković se predstavio kao šef Komisije i on je bio osoba sa kojom smo mi razgovarali. I on je bio prisutan na svim sastancima, a ne general Lončar.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: General Branković je zamenio pukovnika Kotura, a ne generala Lončara. A vi ste bili nadležni za saradnju po vojnim pitanjima, takođe u funkciji civilne misije, a ne u bilo kakvoj vrsti vojne funkcije. Da li ste svesni toga ili ne?

SUDIJA MEJ: Nema svrhe polemisati sa svedokom. Vi možete pozvati svoje dokaze ako su različiti, ali čuli ste njegovo svedočenje. On je rekao da je Branković bio šef. To je njegovo svedočenje. Ako vi želite to da pobijete, vi možete to uraditi kada za to dođe vreme, ali nema svrhe za daljom polemikom. To je samo način na koji se u unakrsnom ispitivanju gubi vreme, zbog čega mi moramo da nametnemo ova vremenska ograničenja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Reč je o tome da ja ovde hoću da utvrdim koliko ovaj svedok uopšte tvrdi da zna, jer se ovde očigledno pokazuje da ne zna mnogo. A ovo što ja govorim su činjenice koje uopšte nisu sporne u pogledu rasporeda ovih ljudi.

SUDIJA MEJ: Vi ništa ne iznosite. Samo postavljate pitanja. Ako želite da ispitujete njegovo znanje, da testirate njegovo znanje o

toj Komisiji, možete to uraditi na drugi način, a nema svrhe pitati ga više u vezi Brankovića zato što je on već dao svoj odgovor.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li znate, to je samo primer, to nema veliki značaj, reč je o tome da je on potpuno pogrešno informisan, i izvukao je pogrešne zaključke. A da li znate da je Komisija imala isključivo koordinativnu ulogu u funkciji saradnje sa OEBS-om, da koordinira ovu kooperaciju između OEBS-a i zaduženih jugoslovenskih vlasti? To je bila Komisija za kooperaciju. To je bilo njeno ime. Da li ste to znali?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da. Radilo se o Komisiji za saradnju, a ne o misiji za koordinaciju, kao što ste rekli.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Saradnja. Da biste sarađivali, morate da imate koordinaciju između organa koji sarađuju. Da li je to logično?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li znate ko je bio predsednik Komisije savezne Vlade za saradnju sa misijom i koliko je ona brojala članova?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da li mislite na Komisiju na čijem čelu je bio general Lončar?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je bila Komisija savezne Vlade, čiji je Lončar bio potpredsednik sa sedištem u Prištini. Ali u celini Komisija za saradnju koju je imenovala savezna Vlada što nije bila tajna, jer su odluke savezne Vlade bile objavljivane u Službenom listu i stoga su bile javne. Da li znate ko je bio predsednik Komisije za saradnju?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Jedina Komisija sa kojom sam ja imao veze i jedina Komisija za koju sam ja znao je bila ona na čijem čelu je bio general Lončar u Prištini. To je bio nivo na kome sam ja radio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A general Pelnaz (Pellnas) u Beogradu, koji je takođe u ime vaše misije komunicirao sa centralom u Beogradu, sa kim je on održavao veze, ako je postojalo jedino ono što je bilo u Prištini?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Nemam pojma ko je general Pelnaz, i ovo je prvi put da čujem njegovo ime.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Švedski general koji je nekada takođe bio vaš predstavnik u Beogradu, i koji je komunicirao sa vladom u Beogradu.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Izvinjavam se.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Bo Pelnaz (Bo Pellnas).

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da. Izvinite. Pogrešno sam shvatio izgovor. Da, ja sam njega viđao. Da, on je radio u Beogradu. On je bio naš predstavnik za vašu vladu u Beogradu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I on je komunicirao sa centralom Komisije u Beogradu, što će reći komisijom koja je bila uspostavljena od strane savezne Vlade.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da. Sasvim ste u pravu. I njegov posao je, po mom mišljenju, bio toliko težak da je on na kraju podneo ostavku i otisao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li znate, s obzirom nadam se da smo objasnili civilni karakter ove komisije koja je sa vama radila...

SUDIJA MEJ: Vi iznosite stavove, umesto da postavljate pitanja, a te poente su tendenciozne i argumentativne. Da li se slažete da je to bila civilna komisija ili ne, pukovniče?

SVEDOK CAGLINSKI: To je bila združena civilna i vojna i policijska komisija, časni Sude.

SUDIJA MEJ: Hvala vam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li znate da ni ova navodna mapa koju vi pominjete, koja uostalom očigledno nije postojala, kao ni bilo koja druga mapa, po pravilima službe ne bi mogla biti izneta izvan operativnog odeljenja jedinice kojoj je ona pripadala, čak i kad bi se radilo samo o mapi vojne vežbe?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da li govorite o mapi na kojoj je on pokazivao liniju manevra?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Oh. Dakle vi govorite o mapi na kojoj se zapravo nalazi linija manevara?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Mapa koja je meni bila pokazana bila je čista, i on je na toj mapi pokazao kako će se odvijati operacije i manevri.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sada dolazimo do nove činjenice. On vam je na čistoj geografskoj mapi svojom rukom pokazivao kako će se odvijati aktivnosti protiv UČK. To je dakle ono što smo zaključili.

SUDIJA MEJ: Koliko se sećam, on je to juče i rekao u svom svedočenju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, dobro, vrlo dobro. A da li ste vi juče rekli, zato što sam ja to shvatio očigledno drukčije zbog toga što ste vi insistirali na ovoj mapi i ovom planu, a sad se ispostavlja da nije bilo nikakvog plana, nego da vam je on na geografskoj karti pokazivao kako će se odigravati napad na UČK, da li vi tvrdite i dalje da vam je taj oficir rekao da postoji plan da se istera albansko stanovništvo?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: On mi je na vojnoj mapi pokazao plan kako će se oni obračunati sa UČK, i da, tada mi je rekao da će oni takođe proterati civilno stanovništvo. Ne kao deo te vojne operacije. To bi trebalo da se uradi kasnije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je on to vama rekao u vezi sa planom? Da li vam je on to rekao u vezi sa planom ili je to bilo njegovo privatno mišljenje?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Kao što sam rekao juče, plan operacije, plan manevra protiv OVK nije mogao biti njegovo lično mišljenje, niti je on na mene ostavio takav utisak. On je rekao: "Ovako ćemo mi postupiti, mi ćemo to ovako uraditi. I kada se to obavi onda ćemo proterati Albance." Ja ne znam, ne mogu da vam kažem šta je on tačno mislio, nisam mogao da uđem u njegovu glavu. Ne znam da li se radilo o njegovom ličnom planu, ali ja sumnjam u to, zato što je plan bio toliko detaljan i opšti manevri su se odigrali upravo na taj način, dakle, tako da je on ili bio videovit ili je znao o tome. I zašto bi izneo neki komentar koji je netačan ili samo njegove želje ili njegove nade? Kada mi je on dao samo jedan deo informacije koji je bio činjenica, onda sam prepostavio da je i ono drugo što je rekao takođe bilo činjenica.

SUDIJA ROBINSON: Pukovniče, kada vam je on to rekao, da li ste vi od njega tražili dodatne informacije ili objašnjenja ili nešto slično?

SVEDOK CAGLINSKI: Časni Sude, ja sam imao utisak da je on meni već suviše rekao. Ono što mi je on rekao bukvalno šapatom iznad same mape, mislio sam da nije ni vreme ni mesto da od njega tražim dodatne detalje o tome, a mogao sam da vidim po tome kako se on držao da nije bio ni spremam da to uradi. To je bilo sve što je on bio spremam da kaže.

SUDIJA ROBINSON: Hvala vam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Eliminacija jedinica UČK bi u svakom slučaju, bez obzira na ovu vašu izjavu o tom razgovoru, bila legitimni zadatak Vojske. Da li je to tako ili nije?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Izvinjavam se, ne razumem pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je eliminisanje OVK bio legitimni zadatak jugoslovenskih snaga?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Prepostavljam ako ste u ratu sa OVK onda da. Ne znam.

SUDIJA MEJ: Mislim da je to na nama da odlučimo. To je pravno pitanje, da li je to legitimno ili ne. Gospodine Miloševiću, vi ste već dva sata u unakrsnom ispitivanju ovog svedoka, tako da ako ima drugih tema koje želite s njim da pokrijete, treba to sada da uradite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ima veoma mnogo tema, ja se nadam da nećete i ovoga puta takođe da mi prekinete unakrsno ispitivanje.

SUDIJA MEJ: Ja ču ga prekinuti ako ono ne bude vršeno na pravi način. Ako vi postavljate pitanja na ispravan način, onda se ono neće prekidati. Takođe treba da imate u vidu da što vaša pitanja budu kraća na taj način ćete pokriti sve više tema.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U redu. Dozvolite da nastavim sa mojim prethodnim pitanjem. Da li je OVK u agresiji NATO-pakta igrala ulogu NATO pešadije?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Apsolutno ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li ste videli izjave njihovih komandanata kao što su Tači (Thaci), Haradinaj (Haradinai), i ostali, koji upravo potvrđuju ovo što sam ja maločas rekao?

SUDIJA MEJ: On je dao svoj odgovor. Rekao je ne. Ako imate dokaze koji ukazuju na suprotno, možete da ih iznesete.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Da, ne bih dalje pitao o ovom očigledno montiranom tužiočevom pitanju u vezi sa mapom, ja zahtevam od vas da svedok koji je bio pomenut od strane ovog svedoka, ovaj potpukovnik koga je svedok pomenuo, znači svedok koji je navodno sa njim razgovarao i dao mu te podatke, trebalo bi da

bude saslušan ovde i da mu vi izdate sve garancije da on neće biti zadržan i tako dalje. I to tražim, pre svega da bi on bio zaštićen, jer je velika ljaga bačena na jednog oficira Vojske Jugoslavije da je neprijatelju pred agresiju davao takve podatke, sa ovakvim informacijama. On je ukaljan. I kao što znate, ovo o čemu ovde govorimo neće zauvek biti tajna. A taj čovek sigurno ima decu i unuke, i njegovo ime ne treba da bude ukaljano jednom ovakvom smicalicom. Stoga ja zahtevam da se taj svedok sasluša ovde u sudnici uz sve vaše zaštitne mere za tajnost svedočenja koje mu mogu biti pružene, zbog toga što je sve ovo izmišljotina, čista izmišljotina, i to je potpuno jasno.

SUDIJA MEJ: Ali to nema nikakve veze sa ovim svedokom. Ukoliko vi želite postaviti zahtev u tom smislu, možete to da učinite. U međuvremenu, hajde da ovo ispitivanje privedemo kraju. Po mom mišljenju, mislim da na raspolaganju imate još samo sat vremena. Morate imati isto vremena koliko je imalo i Tužilaštvo. Izvolite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja mislim da bi bilo fer da ja imam više vremena nego Optužba, jer se Optužba priprema sa nebrojenim saradnicima, a ja ovo sve moram da pogledam sam i ovo je sve za mene novo.

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, mi to imamo na umu, to da vi radite sami, a da njih ima više. Mi to i te kako imamo na umu. Međutim, mi isto tako moramo imati na umu vreme koje vi bespotrebno trošite držeći govore o istoj stvari non-stop. Mi te dve stvari dovodimo u ravnotežu i tako dolazimo do odluke o tome koliko vremena imate na raspolaganju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ja se nadam da ćemo ipak malo više od jednog sata moći da posvetimo ovom svedoku. Moram da pogledam gde sam stao juče u ovoj njegovoj izjavi. Rekli ste u svojoj izjavi da nije bilo predviđeno da OVK ima svog predstavnika, ali da su njihove stavove pred komisijom iznosili drugi. Zapravo ja gledam na stranicu tri vaše izjave, paragraf dva

sa dna teksta na srpskom, srpskom tekstu, da je to bilo izneseno od strane majora Dejvida Vilsona (David Wilson) ili nekog drugog britanskog oficira. To je rečenica: "OVK nikada nije nameravala da ima prisutnog predstavnika", itd.

SUDIJA MEJ: Dozvolite svedoku da pogleda izjavu. Jeste li pronašli taj pasus?

SVEDOK CAGLINSKI: Da, jesam. Nisam bio svestan da je postavljenko neko pitanje.

SUDIJA MEJ: Da. Koje je pitanje postavljeno, molim vas?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Postavljeno je sledeće pitanje: Šta je bio zadatak tih osoba koje su bile na vezi sa OVK? Koliko sam video u izjavi Drevjenkijevića, on kaže da je još neko osim Dejvida Vilsona radio na tom pitanju. Ko su bile te druge osobe?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Dejvid Wilson, i kasnije Dejvid Mejer (David Meyer), takođe britanski oficir, radili su direktno sa OVK, a bili su povezani sa OVK u ime generala DZ. Ja mislim da su i druge zemlje možda imale svoje predstavnike kod OVK, koji su takođe pokušavale da razgovaraju sa njima i da im razlože situaciju kako bi sprecili izbjeganje svakog sukoba, jer to je bio jedan od naših zadataka.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Drevjenkijević kaže da ste imali dva Dejvida Vilsona, obojica Britanci i sasvim slučajno kako on kaže, obojica su bili oficiri za vezu sa OVK. Jedan Dejvid Wilson radio je kao oficir za vezu sa OVK iz Prištine, a drugi kao oficir za vezu sa OVK iz Prizrena. Ovaj drugi je kao predstavnik KVM prisustvovao i na pregovorima u Rambujeu (Rambouillet). To kaže Drevjenkijević. Da li vam je to poznato?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Svakako da jeste. Ja poznajem jednog Dejvida Vilsona, onog višeg rasta koji je radio u Prizrenu, i on je bio oficir za vezu sa OVK samo za prizrenske područje, koga smo poslali u Rambuje. A onaj niži Dejvid Wilson bio je stacio-

niran u štabu generala DZ i radio direktno sa njim u zapovedništvu OEBS-a. Dakle, on je bio odgovoran za vezu sa svim oficirima za vezu između OEBS-a i OVK.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je on prenosio informacije prema OVK i od OVK? Jesu li to bile dvosmerne informacije?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: On bi pregovarao u ime generala DZ sa OVK i prenosio bi informacije koje su bile važne da bi se sprečile bilo kakve aktivnosti, bilo kakve akcije ili bilo kakvi nesporazumi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: On nije odavao informacije OVK u vezi sa, što će reći, terorističkim aktivnostima koje su oni sprovodili, on se time nije koristio?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: On nije prenosio nikakvu informaciju osetljive prirode. Dakle, na primer, ako bi on na sastanku sa Komisijom za saradnju u štabu čuo da neki srpski konvoj dolazi, onda bi to bila informacija koju on ne bi prenosio. Ako bi srpska strana tražila neke informacije, onda bi se takva informacija prenela i nazad i bilo koja informacija koju bi OVK dala bila bi prenošena nazad srpskoj komisiji, Komisiji za saradnju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I da li je njegova uloga bila, dajte nam odgovor samo sa da ili ne kako bismo uštedeli na vremenu, molim vas, da insistira da se OVK pridržava prekida vatre, što će reći da ne započinje napade? Da li je to bila njegova funkcija ili je njegova jedina svrha bila da informiše?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ne. Mi smo takođe imali funkciju da im govorimo da ne učestvuju ni u kakvim od ovakvih akcija. Mi smo se trudili da sprečimo obe strane od učešća u bilo kakvim akcijama.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi kažete na istoj strani, u sledećem pasusu: "Moje je mišljenje da su Lončar i njegovi potčinjeni zaista smatrali da su Komisija za saradnju SRJ sa OEBS-om i KVM sredstvo da dokažu svetu da su oni bili nevina strana, ali su oni

bili vrlo određeni u pogledu toga šta su želeli da mi proverimo." Zar nije logično da u uslovima sukoba sa terorističkim jedinicama i grupacijama Vlada postupa legitimno i da u svakom pogledu mora biti nevina strana kada je izložena terorizmu, terorizmu prema policiji, i prema organima vlasti i prema samim građanima? Da li je tako ili nije?

SUDIJA MEJ: Možete li odgovoriti na to pitanje ili ne?

SVEDOK CAGLINSKI: Ja se samo pitam koliko je tu postavljeno pitanja?

SUDIJA MEJ: Odaberite jedno i odgovorite na njega.

SVEDOK CAGLINSKI: Da. U nekom sukobu na primer, ako vas napada teroristička grupa, svakako da Vlada naravno ima snagu i pravo da se brani.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A šta je drugo radila Vlada nego branila civile i predstavnike vlasti od terorizma?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Pa jedna od stvari koje je radila vaša Vlada jeste da je koristila nesrazmernu silu u mnogim prilikama. To je bila vrsta događaja za koje nisu želeli da ih verifikujemo, ali su bili veoma zadovoljni nama kada bismo verifikovali kada su oni bili napadnuti od strane OVK.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Oni su vam pomagali da verifikujete i sve druge slučajeve koji su se desili na terenu. To nije bilo sporno, i to smo videli iz tih izveštaja. Ali odgovorite mi ovo, molim vas, šta znači ovo što vi kažete na kraju ovog pasusa, gde vi kažete kako su zaista smatrali da je ta saradnja korisna jer oni jesu bili nevina strana? I na kraju tog pasusa vi svedočite sledeće: vi govorite o Lončaru, i vi kažete da on nikada nije shvatio OEBS\KVM, i da je on sasvim očigledno bio iritiran činjenicom što nije mogao da natera OEBS i KVM da kažu nešto loše o UČK. On je očigledno bio iznerviran time što nije mogao da navede OEBS i

KVM da kažu loše stvari o UČK. To je ono što vi kažete. Sada, da li to tako jasno i čisto pokazuje vašu pristrasnost u korist UČK, što će reći, da ste davali prednost strani UČK? Da ili ne, dakle on nije mogao da vas navede da kažete bilo šta loše, bilo koju lošu stvar o UČK?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Gospodine Miloševiću, ponovo mislim da ste mi postavili nekoliko pitanja ovde. Kada ja kažem da on nikada nije mogao shvatiti OEBS i da ga je nerviralo to što nas nije mogao naterati da kažemo nešto loše o OVK, vi to treba da proširite time što ćete reći da smo mi pisali dnevne izveštaje, i ukoliko je došlo do terorističkog napada OVK u kojem su poginuli nevini ljudi, nevini policajci, vojnici, mi smo to iznosili u saopštenjima za štampu. Mi nismo posedovali kontrolu nad štampom. Ako je štampa odbijala da objavljuje ovo iz nekog razloga, to nije bilo do nas. Ali svaka akcija, svaka aktivnosti je bila prosleđivana odeljenju za štampu, koje je to prosleđivalo dalje medijima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li su vam dobro poznata mučilišta UČK u Glođanima (Gllogjani), gde su desetine ljudi bačeni u jezero Radonjić, i da li su vam poznata masovna stratišta Srba? Da li čovek jednostavno treba da se upita nakon svih ovih zločina, šta to znači kada vi izjavite da je on bio iznerviran time što nije mogao da natera OEBS i KVM da kažu nešto loše o UČK? Da li su vam poznati svi ti zločini?

SUDIJA MEJ: Ovo je govor. Pukovniče, postavljeno vam je pitanje o Glođanima, da li nešto znate o tome?

SVEDOK CAGLINSKI: Ne.

SUDIJA MEJ: Postavljeno vam je pitanje o jezeru Radonjić. Da li znate nešto o tome?

SVEDOK CAGLINSKI: Ne.

SUDIJA MEJ: Svedok je odgovorio na ova pitanja najbolje što je mogao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vrlo dobro. To je jako dobro. Na sledećoj stranici, vi govorite o 27. decembru i tenzijama. Ja ne želim da pominjem iz kojih razloga. Vi ste o tome juče govorili. UČK je zarobila seljaka, srpskog seljaka, i otvorila vatru na policiju, teško ranivši nekoliko policajaca. Vi ste sami ovde izjavili: "Oni su držali srpskog seljaka Dragoslava Zdravkovića. Patrola MUP-a je krenula da oslobodi seljaka ali je na nju otvorena vatra i policajci su bili teško ranjeni." Ovo su vaše reči, ja to čitam iz vaše izjave. Lončar vas je obavestio da je vojska naredila da uđu tenkovi, i da će MUP predvoditi napad i tako dalje, zbog toga što je bio iznerviran, on je bio iritiran i veoma ljut i zainteresovan da Vojska Jugoslavije i MUP izvrše napad, kako vi to kažete. On vas je dakle obavestio šta su oni trebali da urade. I vi onda nastavljate sa izjavom "I provocirao nas je da i sami pođemo." Šta to znači da "on nas je provocirao da sami pođemo"? Zar nije bio vaš posao da to verifikujete? Dakle, on vas je pozvao i izazivao vas je. To je ono što vi kažete.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: To što je on rekao bilo je da mi treba da odemo tamo, raščistimo stvari i dovedemo ga natrag. Stoga nas je on izazivao. Sigurno u našem sporazumu nije stajalo to da mi moramo sprovoditi operacije i pregovaratati o oslobođanju taoca. Mi smo bili Kosovska verifikaciona misija. Međutim, smer naše misije počeo se polako menjati kao u ovom slučaju, i ako bismo mi mogli biti od pomoći i ako bismo bili voljni reskirati svoj položaj, kao nenaoružana snaga, mi smo bili spremni da to i učinimo kako bismo sprečili svaki sukob.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Moje pitanje je sledeće: Juče u vašem usmenom svedočenju govorili ste o incidentu 27. decembra, i upravo ste rekli da je to bio incident koji je izvršila vojska i policija. Tako ste rekli. A onda smo videli o kakvom se incidentu radi, prema pravim činjenicama, srpski seljak je bio taj koji je bio zarobljen i policajci su bili ranjeni, a vi ste sami juče pomenuli da

je tamo bilo hiljadu do dve hiljade pripadnika UČK sa punim kamionom mucije. Je li tako?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je sada moguće reći, u datoj situaciji, da je UČK, sa kamionom municije i sa hiljadu do dve hiljade pripadnika UČK, da je zarobljen srpski seljak, i da su ranjeni srpski policajci? Da li je moguće da su srpske snage izazvale ovaj incident kao što ste vi to rekli juče? Da li je to moguće reći? Da ili ne, molim vas.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ne. Oni svakako to nisu izazvali. Ne, srpske snage nisu izazvale taj incident.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali vi ste upravo tako rekli juče.

SUDIJA MEJ: Ja se ne sećam da je on to rekao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pogledajte u transkript i naći ćete to.

SUDIJA MEJ: Da. Idemo dalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I sve se završilo na normalan način, uz razumevanje, ali nećemo da gubimo vreme na tome sada. Onda govorite o sastanku koji ste posle toga održali, i kažeće kako vas je Šainović zasuo pravom, kako vi ovde kažete, hrptom uvreda i rekao je da Srbi imaju pravo da primenjuju silu koju su koristili. Pretpostavljam da on nije mogao reći tako nešto, na takav način, već da je mogao reći da su oni imali pravo da deluju protiv terorista i vi kažete: "Mi nismo obavili verifikaciju pošteno i optužio nas je da švercujemo oružje i uključio je Amerikance i Nemce", itd. Zar nije to bilo tačno? Zar nije bilo tako? Da li je tačno da su određeni članovi Verifikacione misije obavljali špijunske zadatke, uključujući i pomaganje u švercu oružja za OVK? Da li je to istina ili nije? Samo da ili ne, molim vas.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ne znam ništa o tom švercovانju oružja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I vi ste bili stručnjak za oružje. Da li znate odakle je dolazilo oružje, odakle je OVK nabavljao svoje oružje?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ja mislim da je oružje dolazilo preko planina iz Albanije, uz pomoć konvoja ljudi i mula, ljudi koji su ga prenosili preko planina.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Onda vi objašnjavate kao primer Šainovićeve sposobnosti da izdejstvuje da posao bude obavljen, kako vam je tokom tog sastanka izdejstvovao da posetite 11 zatvorenika OVK. Pa da li vi možete da pretpostavite da je Šainović kao predsednik Komisije za saradnju bio u mogućnosti da to učini? Što će reći, da bi mogao to da izvrši, on bi morao da traži odobrenje od ministra pravde da to učini. On to nije mogao da uradi sam po sebi bez dozvole.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, prihvatom to da je on morao da se konsultuje sa nekim drugim, ali on je nama dao uveravanja da će to biti učinjeno i kasnije te večeri mi smo dobili dozvolu da to i uradimo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Svakako. Komisija je rešila da vam izade u susret jer je to bilo nešto logično i tako ste to i uradili. I onda ste objasnili ovde pred kraj ovog pasusa sledeće: pokazalo se da Šainović može da govori u ime Beograda, a da Lončar može da utiče samo na lokalna pitanja. Šta je nelogično u ovome? Zašto političke stvari ne bi trebalo da idu preko političara i šta je nelogično u činjenici da potpredsednik treba da se bavi političkim pitanjima? Da li postoji neka misterija u ovom pogledu?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I šta znači ceo ovaj opis pukovnika Kotura, kako je on imao maskirnu uniformu, da je on bio iz elitne specijalne jedinice? Njega je u tu Komisiju poslao Generalštab vojske koji je jedini bio kompetentan da daje predstavnike za civilna pitanja, baš kao što postavlja predstavnike za vojnog atašea pri ambasadama, na primer. Da li znate da oni mogu iza-

brati bilo kakvu uniformu? Oni mogu nositi mornaričku uniformu, pomorsku uniformu. Da ste bili pored mora, na moru, znali biste da njegova uniforma ne predstavlja nikakvu pripadnost nekoj specijalnoj jedinici.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ono što sam ja pokušavao da kažem ovde bilo je to da je on zapravo nosio uniformu, kao i pukovnik Mijatović na sastanku, i stoga ovo ukazuje na to da ovo nije bila čisto civilna misija.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ma nosio je ono što mu je bilo udobno, a mogao je da nosi i civilno odelo takođe, baš kao što je i pukovnik Mijatović mogao da nosi bilo šta, policijsku uniformu, a nosio je civilno odelo. To za njegovu funkciju u misiji nije imalo nikakvog značaja, i to nije bilo od bilo kakve važnosti. A nijedan od njih nije mogao kao član Komisije za saradnju bilo čime komandovati. Ovu tačku oko vaših pogrešnih zaključaka koji se tiču strukture misije smo raščistili.

SUDIJA MEJ: Ne, ovo je vaš komentar.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vrlo dobro. U redu. Ja samo gledam na nešto drugo. Sada, u čemu je poenta vaše tvrdnje ovde da je na fudbalskom stadionu bila pista za helikoptere, za uzletanje i sletanje helikoptera. Da li ste svesni činjenice da je stadion u Prištini bio jedino mesto u blizini centra gde su helikopteri mogli da sleću i da su tu helikopteri dekadama sletali, pre 20 godina, pre 30 godina? Ja sam sletao tu pre 25 godina, na isto to mesto. Na kom drugom mestu u Prištini možete sleteti ukloko ne želite da sletite u centar gradskog trga sa kioscima koji prodaju viršle?

SUDIJA MEJ: Ne zanimaju nas kiosci sa viršlama. Dakle, vi želite reći da je to jedino mesto za sletanje helikoptera u Prištini? Da li ste to želeli reći?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Da. U čemu je onda sva ta mistifikacija i povezivanje sa blizinom centrale MUP-a?

SUDIJA MEJ: Prepustimo to svedoku. Znači, iznešena je tvrdnja da je to bilo jedino mesto za sletanje helikoptera i da tu nije bilo ničeg značajnog u vezi sa time što je to bilo u blizini štaba MUP-a. Da li možete reći nešto o tome?

SVEDOK CAGLINSKI: Postojao je i aerodrom u blizini mesta gde su helikopteri sletali, ali ovo je bilo jedino zgodno mesto u središtu grada, jedina lokacija u blizini komandi MUP-a i vojske, a većina tih letova bili su državni letovi za MUP ili za Vojsku Jugoslavije. To je upravo tako bilo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. To je jasno. Aerodrom je na priličnoj udaljenosti od grada. Na strani sedam vaše izjave, postoje neke konstatacije koje dovode u pitanje vaše tvrdnje o nemogućnosti da obavljate svoje poslove, i ja ću citirati ove delove. Vi kažete: "Kad god sam naišao na problem da odem na određeno područje, pozvao bih Mijatovića", govorite o pukovniku Mijatoviću, članu Lončareve komisije, "pozvao bih Mijatovića telefonom i on bi onda stupio u kontakt sa lokalnim komandirom MUP-a koji bi nam potom dozvolio prolaz. Mijatović nam je takođe olakšavao pristup određenim policijskim stanicama. 17. marta 1999. godine, na sastanku sa Mijatovićem, on me je obavestio da je stupio u kontakt sa svim komandnim mestima MUP-a i predstavio je proceduru koja bi nam obezbedila pristup", itd. A onda nekoliko pasusa posle toga vi kažete sledeće: "Kotur mi je pokazao pismo od general-majora Lazarevića, koji je u to vreme bio komandant Prištinskog korpusa, u kojem se svim jedinicama Vojske Jugoslavije naređuje da omoguće prolaz patrolama KVM." Dakle, i kada je reč o policijskim snagama, i kad je reč o vojsci, vi ste imali naređenja koja su vam omogućavala da se krećete bez ometanja. Da li se onda može govoriti o odbijanju saradnje i naprima koji su u suprotnosti sa uspešnom saradnjom i koji su vam onemogućavali da izvršite svoje zadatke? Iz onoga što ste sami zapisali, da li je to tako ili nije?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Dokumenti koje ste spomenuli o pristupu napravljeni su samo na tom nivou. Međutim, to

nikada nije bilo prosleđeno jedinicama na terenu, i stoga mi smo mogli stajati u nedogled u nekim mestima pokušavajući da uđemo u neka mesta, otvorena područja na terenu koja su držali vojska ili MUP, ali tamo nismo mogli da priđemo. Ja sam bio jedan od nekolicine ljudi sa satelitskim telefonom koji je mogao da nazove pukovnika Mijatovića i kaže: "Ja sam na toj lokaciji. Sa mnom je vaš komandant, molim vas, da li ga možete podsetiti na sporazum koji imamo, i na pismo u kome nam vi i general Lazarević omogućavate pristup." I zatim bi nevoljno, nakon dugog vremena nama bilo dopušteno da ipak prođemo. Ali ovaj pristup nije bio uopšten, pisma nisu bila prosleđivana, i pristup je bio veoma, veoma, izuzetno težak.

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, sada je vreme za pauzu, ali ako želite izneti još jednu tvrdnju, vi to možete učiniti. Postavite još jedno pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja samo pratim ono što je svedok rekao. Vi kažete da ste imali taj faktor iznenađenja sa vašim patrolama tokom obilaska i inspekcije određenih punktova. Kako vi možete iznenaditi bilo koga ako se unaokolo krećete bez ičije dozvole? Vi ste rekli da ste ih iznenadivali. Vi biste ih iznenadili kada ste izvodili svoje inspekcije. Sada ako ste vi u stanju da nekoga iznenadite, to ukazuje da ste imali slobodu kretanja. Da li je to u kontradikciji sa ovim tvrdnjama da vam je bilo onemogućeno da se krećete unaokolo i da vi niste imali dozvolu i pristup?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Tu nema nikakve kontradikcije. Inspekcije sa elementom iznenađenja izvođene su uz glavne puteve, ali vaše jedinice nisu bile stacionirane na njima. One su bile pozicionirane oko sela, i stoga tu nema nikakve kontradikcije. Radi se o dva odvojena događaja.

SUDIJA MEJ: Sada ćemo napraviti pauzu od 20 minuta.

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, pre nego što ustanemo u vezi sa sledećim svedokom, Veće će se prisetiti da sam ja pre nekoliko dana

rekao da će mo reći da pozovemo ne prvo svedoka K22, već svedoke po pravilu 92bis. Svi svedoci su ovde, i budući da je svedok K22, koji je prvo bitno napravio dogovor da dođe pre uskrsnjih praznika, on je prekršio raspored promenivši ga time što je stigao tek prošle noći, stoga mi nećemo biti u mogućnosti da napravimo kompletan sažetak njegovog svedočenja, mislim sve do sutra. On je ovde i sažetak je u procesu finalne pripreme, ali ja ne mislim da će on biti spreman sve do sutra. Tako da kada ovaj svedok završi, ja ću zamoliti da mi prvo pozovemo najmanje jednog od 92bis svedoka.

SUDIJA MEJ: Molim ustanite.

(pauza)

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Tokom 15. januara 1999. godine, vi ste bili na području Dečana (Decani) sa predstavnicima MUP-a kad je dogovorenod da će KVM pratiti MUP do tog područja, gde će doći do promene smene na njihovim isturenim punktovima. To je učinjeno zbog toga što ste želeli da proverite da se ne dovedu pojačanja na isturene punktove. Tada je na KVM u jednom trenutku pucano. Prema načinu na koji ste vi to izneli, nejasno je ko je pucao. To je bio vaš stav koji je bio nejasan. Da li je bilo očigledno da je to mogao da bude samo UČK, s obzirom da ste vi bili u pratnji policije i bilo je sasvim logično da policija neće pucati na konvoj u čijoj je pratnji? Zašto ste vi procenili da je nejasno ko je pucao?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ne sećam se da sam rekao da mi je bilo nejasno. Bilo je vrlo jasno da je došlo do pucnjave od strane OVK i mislim da je Ramuš (Ramush) kasnije priznao da je to bilo upravo tako. On se izvinio za ranjavanje dvojice mojih ljudi, i objasnio to činjenicom da su oni mislili da smo mi bili srpska tajna policija koja se vozila u vozilima koja su izgledala kao vozila OEBS-a na čelu konvoja i zato su oni to učinili. Znači, to jeste bio OVK.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da. Da li samo direktna izjava od strane OVK jeste nešto što vas može navesti da odustanete od svog prvočasnog mišljenja, da niste znali ko je pucao i da se sumnja može odnositi na obe strane?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: U prvočasnih 24 do 36 sati, mi nismo imali nikakvu ideju o tome ko je pucao, i nismo mogli da zamislimo bilo koji razlog u tom trenutku zašto bi OVK želeo da puca na narandžasta vozila. Stoga je to bilo nejasno. Mi jednostavno nismo mogli da shvatimo ni zašto bi Srbi, MUP, ili Vojska Jugoslavije želeli da pucaju na nas, a nismo mogli ni da zamislimo zašto bi OVK želela da puca na nas. Za nas nije bilo normalno da se na nas puca.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vama je bilo manje jasno zašto bi UČK pucao na vas nego zašto bi vojska pucala na vas. Da li je to što vi sad govorite konkretni dokaz vaše potpune pristrasnosti kad je u pitanju OVK? Da ili ne?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ne radi se o pristrasnosti. Pucali su čak i na mene, ili je pučano u mom pravcu, da bi mi zapretili da uđemo u određene krajeve i to su činile vaše snage.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta su naše snage radile, pucale na vas?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Apsolutno. Čak i u Podujevu (Podujeve) istočno od Gornje Lapaštice (Llapashtice e Eperme), jednom prilikom nam je rečeno da ne idemo na to i to mesto zato što će na nas pucati OVK i da taj kraj nije bio siguran. Onda smo videli jedno vaše vozilo kako se namerno kreće unaokolo. Videli smo kako se na naše vozilo puca da bi nas uplašili, da bi nam dokazali da nam preti opasnost i da ne bi trebalo tu da budemo. To je bio jedan od mehanizama kontrole koje ste vi koristili da biste nas spričili da odemo na mesta gde niste želeli da idemo. Većina verifikatora su bili civilni i oni su se plašili ako neko na njih puca.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da. Ali sad kažete da je moglo da se puca, a da se nije pucalo. Da li je to vozilo pucalo na vas ili nije?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Izvinite. Molim vas, ponovite pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ovo vozilo MUP-a koje ste upravo pomenuli, da li je iz njega pucano na vas ili nije?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, pucali su na nas. Prethodnom prilikom. Ne prilikom 15. januara.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je neko pogođen?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ne. Namera je bila da nas zaplaše.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I pucali su u vazduh da vas uplaše?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Zašto ova vrsta incidenta nije pomenuta ni u jednom izveštaju Verifikacione misije, da je neko pucao u vašem pravcu? Mislim, od snaga bezbednosti Jugoslavije i Vojske Jugoslavije.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Mislim da ćete to pronaći u brojnim prilikama u izveštajima OEBS-a.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Hoćete li sada da tvrdite da je bilo prilika kada je vojska i policija pucala na verifikatore?

SUDIJA MEJ: To on upravo govori.

SVEDOK CAGLINSKI: Tačno. Hvala vam, časni Sude.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. To su svakako nove činjenice koje ja apsolutno dovodim u pitanje. Postoji tvrdnja u vašim izvorima da su svi dokazi podnošeni šefu misije tako da bi

on mogao da odredi da li neki postupak predstavlja nepoštovanje sporazuma Holbruk (Holbrooke) – Milošević. Šef misije je imao isključivo pravo da odredi da li neki određeni incident predstavlja nepoštovanje ovog sporazuma. Da ili ne?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIC – PITANJE: Dakle, kakva je onda svrha bila svih vas verifikatora, ako je samo vaš šef, Vilijem Voker, imao pravo da neki događaj proglaši da je bio prekšaj ili nije bio prekršaj?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Mi smo svi vrlo lako mogli da vidimo šta je prekršaj. Stoga bismo mi o tom prekršaju izvestili Vilijema Vokera, koji bi onda dalje to prosledio zvaničnim kanalima, preko Bo Pelnasa ili direktno generalu Lončaru ili preko Kelera (Keller) gospodinu Šainoviću.

OPTUŽENI MILOŠEVIC – PITANJE: Znači samo je Voker bio taj koji je mogao da oceni šta je bio prekršaj, a šta nije bio prekršaj. Niko drugi iz misije nije mogao to da učini.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Mislim, on je bio šef, prema tome, svaka vrsta izveštavanja koje je išlo nagore došla bi njemu na potpis, mislim pod njegov autoritet. On je bio naš šef. Ipak, ako bih ja otišao na sastanak i ako bih bio autorizovan da nešto kažem da se radilo o prekršaju, ja bih to rekao na sastanku sa generalom Lončarom.

OPTUŽENI MILOŠEVIC – PITANJE: A da li je Voker bio jedina osoba ovlašćena da prihvati ili ne prihvati određenog člana misije da vrši svoju funkciju ili ne?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Pretpostavljam da je on bio odgovoran u krajnjoj liniji pošto je bio šef, ali ja ni za trenutak ne bih pomislio da je Voker učestvovao u izboru svakog pojedinačnog člana misije od 1.400 ljudi, plus 1.500 civila. On onda ne bi imao vremena ništa drugo da radi nego da pregleda biografije onih koji su se prijavili.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznat slučaj kada je imenovan zamenik šefa misije, zadužen za policiju i pravosuđe, Đovani Kesler (Giovani Kesler), koji je bio italijanski sudija?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, poznato mi je da je on bio imenovan.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da. Ali ovde je objašnjenje da je on rekao da prilikom verifikovanja policijskih standarda, međunarodna zajednica ne treba da učini ništa što bi moglo da uzne-miri srpske vlasti. I Voker je odbio da prihvati njegovo imenovanje pa je tako to mesto ostalo prazno još jedno duže vreme. Da li vam je to poznato?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Trebalo je da dobijete 40 verifikatora za policiju, ali je posle stiglo samo 10. Da li vam je to poznato?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, imali smo poteškoća da zaposlimo policijce koji su mogli biti oslobođeni svojih dužnosti u svojim zemljama da bi mogli da dodu na Kosovo. To nisu bili jedini verifikatori koje smo zapošljavali uz poteškoće.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I činjenica da je on odbio Italijana zbog toga što je ovaj rekao da sa srpskom policijom treba postupati ispravno, to piše u izjavi vašeg šefa Drevjenkijevića.

SUDIJA MEJ: Svedok ne zna ništa o tome.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Dobro, ja ga upoznajem sa ovim, jer on sa tim nije upoznat.

SUDIJA MEJ: Ne. Nigde nećemo stići sa ovom vrstom ispitivanja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Rekli ste na jednom mestu u svojoj izjavi da ste saznali kasnije da je NATO presreo radio komunikacije koje pokazuju da su Srbi bili dublje umešani u navodni

pokolj, vi ste govorili o Račku (Recak), da su oni tada prznali, i da su oni zapravo izdali naređenje da ovi ljudi budu pobijeni. O kakvom presretanju je reč ovde? Zbog toga što vi kažete da ste ovo otkrili, da ste saznali o ovome. Dakle, šta je to što ste vi saznali o ovom presretanju nekog razgovora koji ukazuje na to da je neko naredio da se ti ljudi pobiju?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Čuo sam iz nekoliko izvora koji su mi to komentarisali. Zato što sam i ja lično bio zainteresovan da saznam istinu o čitavom ovom događaju, i ja sam u jednom trenutku igrao ulogu neke vrste đavoljeg advokata, i meni je bilo rečeno, znate, "Mi te uveravamo da je postojala informacija obezbeđena iz signala, radio presretanjem". Verovatno je bilo pre-sretanja poruka u Makedoniji ili negde u blizini gde se čula ova konverzacija. To je nešto što je meni bilo rečeno. To nisu bili dokumenti koje sam ja čitao ili držao u svojim rukama.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je jedina stvar koju sam ja htio da razjasnim. Rekli ste u svojoj izjavi da su MUP i Vojska Jugoslavije uvek pripadnike OVK nazivali teroristima. Da li vi smatrate da su oni bili teroristi ili vi smatrate da oni nisu bili teroristi?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ja mislim da je bilo nekih terorista, ali je isto tako bio i veliki broj ljudi koji su bili u seoskoj mili-ciji, ljudi koji su čuvali svoju imovinu i štitili svoje porodice. Tako da neki od ljudi koje vi nazivate članovima OVK jesu bez sumnje izvodili terorističke aktivnosti i ponašali se kao teroristi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa zašto vam je onda smetala činjenica da su ih vojska i policija nazivali teroristima? Jer vi i sami znate da su oni bili teroristi?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Zbog toga što je ova etiketa bila prilepljena svim Albancima. To nisu bile specifične malobrojne terorističke celije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da li su ovi ljudi koji su pucali na vojsku i policiju bili teroristi, ili nisu bili teroristi? Oni koji

su podmetali bombe pod autobuse, i na pijace i u prodavnice, da li su oni bili teroristi ili nisu bili teroristi?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: To su bili teroristi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Govorite o tome da je bilo koordinacije između vojske i policije, i takođe kažete da je ovo bilo organizovano. Najmanji nivo na kome bi to moralo da se obezbedi je čin majora. To je vaše stručno mišljenje i ja ga ne dovodim u pitanje. Ali moje pitanje glasi: da li je logično da, ako se u nekom prostoru nalazi vojska i policija, da međusobno znaju gde se ko nalazi i da budu obavešteni o tome da policija zna gde se nalazi vojska, a da vojska zna gde se nalazi policija? Da li je to vama logično, s obzirom da pripadaju istoj državi?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da. Rekao sam major zato što major obično komanduje bataljonima u vašim snagama, i da to jeste logično da oni međusobno znaju šta rade i da stoga postoji opšte znanje o tome što se dešava.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, to je nešto što je sasvim logično za ponašanje bilo koje vojske ili policije. Da ili ne?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Opisali ste događaj posle incidenata na putu Podujevo-Priština (Prishtina) kada je vojna patrola upala u zasedu. Tom prilikom je ubijen jedan pukovnik. Vi kažete da je Vojska Jugoslavije nakon toga dovezla tenkove i zatvorila selo, a nakon tog su postavili spoljašnji kordon na udaljenosti od oko jednog ili dva kilometra, zatim unutrašnji kordon sa tenkovima, a potom su poslali pešadiju da pretraži mesto i nađe snajperistu. I onda na kraju kažete: nije bilo odmazde, razaranja i ubijanja. Da li smatrate da je to normalan i logičan postupak vojske?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Razlog zašto sam to rekao je bio da bih pokazao da, kada je Vojska Jugoslavije izvršila neku operaciju, oni su to radili unutar svih pravnih okvira i delovali su humano i časno i isto tako su dobro delovali kao vojna jedinica, u suprotnosti sa načinom na koji je operisao MUP.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi govorite o ulozi MUP-a na Kosovu i Metohiji, i govorite o tome kakvu je ulogu imao. Iz onoga što kažete vi tvrdite da nije imao policijsku ulogu. Vi čak kažete da se oni nisu bavili regulisanjem saobraćaja, borbom protiv kriminala itd. Da li ste vi videli saobraćajnu policiju za sve to vreme tokom vašeg boravka na Kosovu i Metohiji?

SVEDOK CAGLINSKI – OGOVOR: Za vreme dok sam bio u Prištini video sam nekoliko običnih policajaca na ulici koji su obavljali svoje dužnosti i povremeno takođe kontrolisali saobraćaj.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je vama jasno da su ti policajci koji kontrolišu saobraćaj takođe pripadnici MUP-a?

SVEDOK CAGLINSKI – OGOVOR: Da, to je veoma jasno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kako onda možete reći da MUP nije obavljao ove dužnosti?

SVEDOK CAGLINSKI – OGOVOR: Ja sam video samo nekolicinu policajaca koji su obavljali ove dužnosti. Sav drugi personal MUP-a, 99% MUP-a koji sam ja video na Kosovu, obavljali su vojne funkcije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je potraga za teroristima, ubicama, onima koji podmeću bombe, da li je to vojna funkcija ili policijska funkcija?

SVEDOK CAGLINSKI – OGOVOR: To je funkcija u kojoj policija ima primat, i ako uslovi to zahtevaju, kao na primer u Severnoj Irskoj gde se mi borimo protiv terorista, mi onda koristimo vojnu podršku. Ali u tom slučaju policija vrši istražne operacije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa i u ovom slučaju policija vrši istražne operacije i traži počinioce zločina. Da li je to jasno ili nije?

SVEDOK CAGLINSKI – OGOVOR: Mislim da je metodologija različita, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pored saobraćaja, šta mislite ko drugi je mogao osim policije da traga za izvršiocima raznih

zločina, da hapsi kriminalce, da traži počinioce ubistava, pljački ili bilo kakvih drugih krivičnih dela? Ko drugi bi trebalo to da čini osim policije? Pošto vi tvrdite da policija nije vršila te funkcije.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Odgovornost policije je da izvrši te funkcije, ali sve aktivnosti za koje smo mi primetili da izvršava MUP su bile tipične vojne operacije, koje su specifičan tip operacija za oklopnu pešadiju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste napisali u svojoj izjavi da je bilo lokalnih policijaca i pripadnika saobraćajne policije koji nisu pripadali MUP-u. Oni su nosili običnu policijsku uniformu sa belim uprtačima, to inače saobraćajni policijci nose da bi bili vidljiviji za učesnike saobraćaja i imali su samo ručno oružje. Pripadnici MUP-a su nosili borbenu uniformu itd., itd. Malopre ste izrazili svoje razumevanje da su to takođe bili pripadnici MUP-a. Je li tako ili nije?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Mi smo verovali da je saobraćajna policija bila jedno malo pododeljenje MUP-a, ali mi smo se generalno odnosili prema MUP-u kao prema ljudima koji su bili u borbenoj opremi i koji su imali "kalašnjikove", prsluke sa opremom, šlemove i tome slično, i zato što je nama 99% MUP-a na Kosovu izgledalo tako.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste vi upoznati sa strukturom MUP-a? MUP znači Ministarstvo unutrašnjih poslova, odnosno ministarstvo policije. Vi ste to znali, zar ne? Da li znate da u toj strukturi postoji uprava saobraćajne policije, postoji uprava za suzbijanje kriminala, sprečavanje kriminala, razne druge uprave, ili pre odeljenja za izdavanje pasoša, itd., itd. Dakle, da li vam je poznata ova celokupna struktura prema kojoj MUP vrši svoje redovne poslove, baš kao i svaka druga policija na svetu?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Bilo je ljudi u misiji koji su bili odgovorni za razumevanje strukture. Moje dužnosti su bile da koordiniram aktivnostima, da radim na terenu i da obavljam poslove verifikacije. Hvala vam na objašnjenju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li možete da mi kažete kako tumačite činjenicu da postoji toliko mnogo razlika između izjava koje vi dajete u poređenju sa izjavama vašeg šefa, Drevjenkijevića?

SUDIJA MEJ: To nije pitanje za ovog svedoka.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U redu. Dobro. Radi se o bitnim razlikama, gospodine Mej. Da li je tačno da je u mesečnom izveštaju OEBS-a koji je sastavljan na bazi vaših dnevnih i nedeljnih izveštaja o situaciji na Kosovu za period od polovine januara do polovine februara 1999. godine navedeno da je na Kosovu u porastu urbani terorizam?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ne sećam se tačno, ali ako je to ono što piše, onda ja to prihvatom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je tačno ono što ste vi u istom tom izveštaju naveli da je u tom periodu nivo sukoba smanjen, ali da je OVK vršila napade na srpsku policiju? Da ili ne.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sa čime je OVK napadao jedinice vojske i MUP-a? Pošto je vaša verifikacija naoružanja pratila, ona je podrazumevala evidenciju vrsta, količina, rasporeda naoružanja i tako dalje. Dakle, čime je OVK napadala jedinice vojske i MUP-a?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Očigledno su koristili "kalašnjikove", ili čitav niz jurišnih pušaka, u rasponu od "kalašnjikova" do lakih borbenih sredstava. Čak smo videli jednu osobu koja je nosila jednu britansku pušku. Oni su očigledno koristili eksplozive, oni su koristili raketne granate. Oni su koristili minobacače. Takođe su koristili normalne snajperske puške velikog kalibra, često američke. Koristili su ovu vrstu oružja ili ruske "draganov" puške. To je bio izbor oružja koje je OVK koristio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li su pored minobacača koristili i ručne bacače kada bi napadali oklopna vozila, utvrđene pozicije i tako dalje?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koji kalibar minobacača su oni koristili?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Na početku su koristili minobacače manjeg kalibra, a pred kraj su nabavili mnogo veći kalibar. Znači, od 60 milimetara sve do 120 milimetara.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kako su oni došli do tih minobacača? Kako su ih nabavili? Zbog toga što su to teški minobacači od 120 milimetara. Kako su bili u mogućnosti da ih nabave?

SUDIJA MEJ: Da li znate bilo šta o tome?

SVEDOK CAGLINSKI: Sve što ja znam, časni Sude, jeste da je nešto od te opreme došlo preko granice, preko planina iz pravca Albanije, ali više od toga ja ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A kako su oni došli do američkog naoružanja koje ste maločas pominjali? Kako su došli do toga?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ja samo mogu da prepostavim da je to bilo na isti način.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da je u toku 1998. i 1999. godine, što će reći dok je vaša misija bila тамо, da je OVK izvela daleko veći broj terorističkih napada na pripadnike vojske i MUP-a, i civila, podjednako na Srbe i Albance i Muslimane takođe, Rome, Gorance, i na sve ostale, nego za čitav period vremena od nekoliko godina pre toga? Da li vam je to poznato?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Poznato mi je da je izvršen veliki broj napada, ali ja ne mogu da vam dam kvantitativnu niti kvalitativnu procenu. Izvinite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je ta činjenica o tako naglom porastu napada u vreme boravka vaše misije bila predmet vaše pažnje i vaših analiza, na sastancima koje ste imali sa Vokером, Drevjenkijevićem i tako dalje?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da. Razgovarali smo o tome kako bismo videli kako bi mogli da privolimo obe strane da prekinu neprijateljstva i da na obe strane smanjimo broj poginulih i broj napada.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li ste u vezi sa tim imali bilo kakav uspeh kod OVK?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Mislim da smo povremeno bili uspešni, i da smo uspeli da ubedimo OVK da se povuče sa isturenih položaja. Nakon što bismo obavili razgovore sa Komisijom za saradnju, koja nas je zamolila da uklonimo neke snage, na primer, sa brda u blizini Podujeva, mi smo zapravo od OVK dobili pristanak da oni povuku svoje snajpere sa pozicija koje su nadgledale put za prilično veliki vremenski period.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: S obzirom na drastično povećanje terorističkih napada, kako ste onda bili u stanju da izveštavate o kršenju sporazuma od strane MUP-a, kada je bilo sasvim jasno da je pre svega OVK bio taj koji je kršio sporazum?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Mi smo kršenja sporazuma prijavljivali onako kako je do njih dolazilo. Tako da, ako bi došlo do napada od strane OVK, mi bismo to jasno naveli, da je OVK pucao, napadao, uništavao, a onda bismo izvestili o srpskoj akciji koja bi nakon toga usledila.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li kontrolne punktovе smatrati kao preventivnu ili kao represivnu aktivnost?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Razlog zašto je Berns pokušavao da svede na minimum broj kontrolnih punktova je zbog toga što je veliki broj kontrolnih punktova samo sprečavao slobodno kretanje po Kosovu. Očigledno, ja se u potpunosti sa vama slažem da se nivo aktivnosti povećavao, stoga ste vi bili u mogućnosti da

povećate broj kontrolnih punktova. Broj kontrolnih punktova je od samog našeg dolaska uvek bio veliki.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste sami konstatovali i utvrdili kao prekršaj sporazuma broj od nekih 30 ili 40 kontrolnih punktova. Sada, šta znači 40 kontrolnih punktova za celu teritoriju Kosova i Metohije, sa 26 opština i nekoliko hiljada naselja? Da li to smatrate preterano velikim brojem?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Pa kada oni mogu kontrolisati kretanje celim Kosovom. Kao što vam je poznato, gospodine Miloševiću, Kosovo ima samo veoma mali broj glavnih puteva koji se mogu koristiti tokom cele godine, i sa 40 patrola, vi možete efektno potpuno zatvoriti i potpuno kontrolisati i bukvalno zau staviti sav saobraćaj na Kosovu. To se može vrlo lako izvesti sa 40 kontrolnih punktova.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali zar to nije bila nužnost, ako je bilo potrebno da se otkriju teroristi i njihove aktivnosti?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, ako je to ono što ste vi radili, a ne samo što ste pokušavali da sprečite kretanje, kako je to nama izgledalo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je vaša misija nastojala da pokuša da oduzme oružje od terorista, kako bi se smanjio nivo zločina koji je bio permanentno vrlo visok?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: To nije bio naš mandat. Naš mandat nije bio ni da od vas oduzmemmo oružje, kao ni da oduzimamo oružje od njih. Takođe mi nismo bili ni u kakvoj poziciji da kao nenaoružana verifikaciona snaga izvedemo ovakvu vrstu aktivnosti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste imali pregled svih pozicija Vojске Jugoslavije i MUP-a Jugoslavije kao i njihovog celokupnog naoružanja. Imali ste potpunu sliku o pozicijama i naoružanju Vojске Jugoslavije. Da li je to istina ili nije?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: To nije istina.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali vi ste imali redovne sastanke sa članovima jugoslovenske Komisije, i vi ste razmatrali ova pitanja sa njima, zar niste?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Mi smo ta pitanja sa njima razmatrali, i kao što sam to pomenuo nekoliko puta ranije, retko smo dobijali pristup za stvarnu inspekciju ili verifikaciju bilo čega.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, vi ste nam juče ovde rekli o svim tipovima naoružanja sa kojim je vojska raspolažala i identifikovali ste ga. Imali ste, dakle, uvid u sve ono što ste ovde navodili.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: To je bilo zato, što smo mi vrlo pažljivo posmatrali kako oružje pristiže. Na primer, vi nas niste obavestili da dolaze nove vrste oružja, i kada je ovo dovedeno u pitanje, vi ste rekli: "Pa dobro, to je sve slično. Tenk je tenk." Mislim da je cela fraza bila u stilu: "Žena je žena". Mislim da je tako zvučala cela fraza.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li ste vi lično imali sastanke sa OVK?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Sretao sam se sa njima u ranoj fazi. Budući da sam radio u blizini Podujeva i pokušavao da pregovaram sa Dejvidom Vilsonom, sastao sam se na primer sa Remijem (Remy). I kasnije, jedini susret koji sam ja imao sa OVK bio je kada mi je vaša vlada dala ovlašćenje da posetim 11 zatvorenika u Nišu. Međutim, moje aktivnosti sa OVK bile su potpuno zamrznute tokom poslednjih nekoliko meseci. Moja osnovna aktivnost je bila kooperacija i održavanje veze sa Vojskom Jugoslavije i Komisijom za saradnju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kada ste posetili tu jedanaestoricu koje sad pominjete, jeste li ustanovili da se sa njima postupalo ispravno, da nije bilo nikakvih problema u pogledu njihovog tretmana s obzirom na činjenicu da su oni bili u zatvoru?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Kada sam ih ja posetio, video sam da su u tom trenutku živeli u pristojnim uslovima i da su bili

dobro obučeni, ali oni su mi rekli da su svi prošli kroz jedan prilično neugodan tretman pre nego što sam ih ja posetio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je bilo nekih tragova na njima, tragova bilo koje vrste tretmana za koji vi kažete da su vam oni rekli da su ga iskusili?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ja od njih nisam tražio da se skinu kako bih mogao da izvršim inspekciju nad njima. Međutim, veliki deo zlostavljanja bio je psihološke prirode, gde se, na primer, zatvorenici teraju da celog dana stoje u svojim čelijama. Nije im bilo dozvoljeno da sednu ili legnu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li su vam to oni rekli?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, to su mi oni rekli.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A s druge strane, kada su oni, vojnici bili oslobođeni, da li su na sebi imali tragove batinanja koji su bili očigledni? Nisu morali da skidaju svoju odeću kako bi se to videlo?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da li govorite o OVK ili o onih devet vojnika koji su bili zarobljeni od strane OVK?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja govorim o srpskim vojnici-ma, kada su bili oslobođeni. Da li je na njima bilo tragova batinjanja?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Kada sam ja video te vojнике, neposredno nakon što su bili zarobljeni, jednog ili dvojicu, ja sam ih snimio video kamerom i prosledio sam trake vašoj Komisiji, i jedan ili dvojica od njih imali su tragove batinjanja na licu. Oni su bili pretučeni.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, postojala je razlika između onoga što ste videli kod albanskih i onoga što ste videli kod srpskih zarobljenika. Sada, da li ste ikada bili u Albaniji? Da li ste ikada išli u Albaniju za vreme trajanja vaše misije?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li su vas čelnici OVK upoznavali sa bilo kojim aktivnostima koje su nameravali da učine? Da li su oni vas upoznavali sa svojim planovima ili sa bilo čime takve vrste?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Haradinaj, u svom intervjuu, govori o mnogim sastancima sa engleskim, američkim, nemačkim i drugim vojnim predstavnicima.

SUDIJA MEJ: Ovaj svedok kaže da ih nije video.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vrlo dobro. Sada, da li ste vi sve izveštaje koje ste slali, takođe slali i vlastima Jugoslavije? Da li ste ih takođe slali jugoslovenskim zvaničnicima?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Mi smo uspostavili sistem po kome su naši izveštaji bili prosleđivani Komisiji za saradnju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, svi izveštaji koje ste vi slali, slati su takođe i zvaničnicima Jugoslavije, da li je to tačno? To je bila vaša obaveza po sporazumu. To kao što znate, u njemu piše.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Koliko je meni poznato, mi smo uvek nastojali da pošaljemo što je moguće više izveštaja vašoj Komisiji. U svakom slučaju, ti su izveštaji bili slani u Beograd Bou Pelnasu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ko je imao obavezu da ih prosledi jugoslovenskim zvaničnicima?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ili on ili Komisija u Prištini, da. Oboje. Ili jedni ili drugi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To praktično znači da ako nešto nije bilo prosleđeno zvaničnicima Jugoslavije, nije se moglo tretirati kao događaj, kao incident.

SUDIJA MEJ: Mislim da svedok ne može odgovoriti na ovo pitanje. Gospodine Miloševiću, do sada ste imali preko tri sata, dakle, preko tri sata sa ovim svedokom. Imate još 20 minuta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Meni je teško da se snađem u svim ovim pitanjima za samo 20 minuta, pa ču pokušati da nešto preskočim. Da li je tačno da su zarobljeni pripadnici UČK koje ste vi posetili u zatvoru upravo vama izjavili da su oni nevoljno pristupili UČK, odnosno da su oni naterani da uđu u UČK?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Neki od njih jesu, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, oni su bili primorani da pristupe OVK, je li tako?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li ste ih vi uopšte pitali na koji način su oni bili primorani da stupe u OVK?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I šta su vam oni odgovorili?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Jedan od njih mi je rekao da je OVK došla u njegovu kuću i da su mu rekli da se sledećeg jutra mora spremiti sa ruksakom, jer idu u Albaniju na obuku za teroriste. On je to odbio. Oni su mu rekli: "Ako odbiješ, ubice-mo te."

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je tačno da se u mesečnim izveštajima OEBS-a za period od polovine januara do polovine februara 1999. godine navodi da je OVK kontrolisala albansku zajednicu preko policije? Oni su sprovodili kaznene mere prema onima koji su bili optuženi da su sarađivali sa Srbima? Da ili ne?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Prepostavljam da je to tačno. Da, mislim da je to tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je tačno da se u tom vašem izveštaju, istom izveštaju, da se pominje da je nekoliko Albanaca u Pećи koji su bili označeni kao lojalni Srbima, ubijeno u odvojenim incidentima? Da li se toga sećate?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ja se toga ne sećam tačno, ali ako se to nalazi u izveštaju, onda je to istina.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li se sećate da je istina da su svi ti Albanci ubijeni mećima ispaljenim u glavu?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ne mogu da se setim kako su oni ubijeni u tom konkretnom incidentu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato, ili vam je tada bilo poznato koliko je otetih srpskih civila, pripadnika Ministarstva unutrašnjih poslova, početkom 1999. godine bilo u rukama UČK?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Mislim da smo imali različite brojke. Mislim da sam u jednom trenutku čuo da je broj veći od 20. Albanci su poricali da su ikada držali toliko veliki broj policajaca u zarobljeništvu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A koliko je vaša misija uspela da oslobodi tih pojedinaca, pored one nekolicine vojnika koje smo ranije pominjali?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Veoma malo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato da su pre nekoliko dana, na Kosovu, na različitim lokalitetima pronađene masovne grobnice srpskih žrtava i da je proces njihove identifikacije u toku? Da li ste o tome čuli? Da li to znate?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste ikada bili u selu Dragobilje (Dragobil)?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ne mogu da se setim.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nisam čuo odgovor.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Nije mi poznato da sam bio u tom selu. Ime mi ništa ne znači.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa tu je bio štab OVK, a tu je takođe bio i jedan istureni punkt Kosovske verifikacione misije kao i jedan istureni položaj Kosovske diplomatsko posmatračke misije (KDOM) za veze i odnose se štabom OVK. To sam prepostavio.

SUDIJA MEJ: To je ono što vi tvrdite. Da li znate nešto o tome?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Jedan od razloga zašto ja ne znam ništa o tome je zbog toga što sam ja bio oficir za vezu sa srpskom komisijom, i stoga je ovaj tip informacija u stvari bio skrivan od mene zbog mogućnosti da ga ja slučajno ne odam, ili da ne dođem u iskušenje da odem na to mesto, ili zbog bilo čega u tom smislu. Ja nisam odlazio ni na jedno mesto u blizini tog sela, niti sam znao da su štabovi bili тамо, niti kakvo je тамо bilo prisustvo OEBS-a ili KDOM-a. Prepostavljam da gospodin Milošević govori o američkom KDOM-u.

SUDIJA MEJ: Svedok nam ne može biti od pomoći u vezi sa ovim.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato, što će reći, vi ste jednom prilikom juče pomenuli u odnosu na Ramuša Hajradinaja, njihovog šefa, u vezi sa tim, da li vam je poznata njegova izjava pošle rata kada je rekao da su sastanci sa pripadnicima KVM bili obostrano značajni u pogledu priprema za NATO agresiju?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Nije mi poznata ova izjava.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Moraću da preskočim nekoliko sledećih pitanja, pošto je očigledno da vi ne znate ništa o tome. A da li vam je poznato njegovo mišljenje kao i mišljenje drugih šefova UČK da su oni praktično bili spaseni dolaskom vaše misije i da im je prisustvo vaše misije omogućilo da se oporave?

SVEDOK CAGLINSKI – ODOGOVOR: Jedini komentar da sam čuo da oni kažu bio je da im je Kosovska verifikaciona misija očigledno omogućila da se osećaju sigurnije na Kosovu, i da su oni pričali o tome da je ono što su oni želeli da postignu bila veća stabilnost u zemlji uz prisustvo zapadnih snaga, NATO snaga i oružanih snaga Ujedinjenih nacija koje bi došle na Kosovo da održe mir. To je bio tip njihovih komentara nedugo nakon našeg dolaska.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li su vam bile poznate, ili da li ste vi u vašoj misiji uopšte razmatrali vezu i odnose između OVK na Kosovu i Al Kaide (Al Qaeda) Osame bin Ladena (Osama Bin Laden)?

SVEDOK CAGLINSKI – ODOGOVOR: Koliko ja znam, nikada.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li ste znali da se novembra 2001. godine, ovo je informacija koja je bila objavljena u "Vol strit žurnalnu" (Wall Street Journal), govorilo o njihovom prisustvu na Kosovu i u Bosni...

SUDIJA MEJ: Čini mi se da se prilično udaljavate od iskaza ovog svedoka. Pitajte ga o stvarima o kojima je on govorio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Pitaću ga o stvarima o kojima je on govorio. S obzirom da je u sporazumu o uspostavljanju misije naglašeno principijelno opredeljenje KVM o saradnji i verifikaciji i poštovanje suvereniteta i teritorijalnog integriteta Jugoslavije, pretpostavljam da to znate, to je tačno, zar ne? To je ono što je napisano. S druge strane, ja sam siguran da vi znate da su ciljevi terorističke organizacije UČK bili direktno usmereni protiv onoga što je bilo sadržano u vašem sporazumu sa jugoslovenskom vladom. Da li je to tačno ili ne?

SVEDOK CAGLINSKI – ODOGOVOR: Mi znamo da oni nisu potpisali sporazum, oni nisu bili strana potpisnica sporazuma.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da, ali vi ste sarađivali sa tom stranom.

SUDIJA MEJ: Stalno se vrtimo oko ove tačke gospodine Miloševiću, oko KVM i bilo kakvog odnosa koji su oni mogli imati sa OVK, i neće nam biti od pomoći da se time ponovo bavimo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. U okviru ovih ograničenja trudiću se da dalje skratim što je moguće više. Vama je poznato da su protiv zarobljenih članova OVK bili vođeni legalni sudski procesi. Siguran sam da to znate.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li znate da u istom izveštaju OEBS-a od sredine januara do sredine februara 1999. godine stoji da su verifikatori za ljudska prava primetili kako su nedavna suđenja u opština Priština i Peć (Peja) bila obavljena u skladu sa međunarodnim standardima pravne procedure i da nije zabeleženo nikakvo kršenje ljudskih prava u ovim postupcima? Da li ste to znali ili ne?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ne sećam se tog izveštaja, ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne znate za taj izveštaj.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je u vašem izveštaju od januara, februara. Ali ako to nije tačno, onda ono što vas pitam nije važno. Ali ako je tačno, ili prepostavimo da je tako bez ikakve odgovornosti sa vaše strane da to potverdite, zašto je Keler učinio ovo u odnosu na OVK kada su pravni postupci vođeni protiv njih?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Oprostite, šta je to Keler učinio?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Rekao sam da Keler nije važan ovde, već verifikaciona misija i njeni predvodnici, a Keler je bio u njihovoj funkciji, zašto je on insistirao da članovi OVK budu oslobođeni kada su legalni pravni postupci bili preuzeti protiv njih? Da li imate objašnjenje za ovo?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Imam.

SUDIJA MEJ: Imate. Da.

SVEDOK CAGLINSKI: To je sasvim jednostavno: Bio je postignut dogovor da kada mi oslobođimo devet srpskih zarobljenika, da će paralelno biti oslobođeno 11 albanskih zatvorenika, ne pokušavam da povežem ove dve stvari, jer mi na tome nismo insistirali. To je bilo na insistiranje srpske strane, vaših ljudi, mi nismo želeli da ovo izgleda kao da je to bilo mi čemo oslobođiti vaše ako vi oslobođite naše, ali u stvari to je upravo tako bilo. To je bilo *quid pro quo*.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I šta sa tim principom *quid pro quo*? Kako je to tada bilo primenjeno kada su ljudi koji su bili teroristi i koji su bili na izdržavanju zatvorskih kazni u srpskim zatvorima, kada im je bilo opraoštano i kada su bili oslobođani?

SUDIJA MEJ: To nema nikakve veze sa svedokom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U redu. Vi ste prisustvovali sahrani u Račku?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ja zapravo nisam bio u selu Račak. Ja sam bio nedaleko od njega.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da. OVK je obezbedila dodatne patrole za ovaj događaj. Tako sam ja razumeo.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Jesu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je tačno da je tokom sahrane OVK uhapsila između 40 i 60 Albanaca zbog toga što su, kako su to oni rekli, oni bili poznati kao nepodobni za saradnju?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: To mi nije poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali to je pomenuto u OEBS-ovom izveštaju za period od januara i februara, tokom

sahrane u Račku da je OVK uhapsila Albance sa kojima nije imala saradnju, i da su ih kasnije pripadnici KVM oslobođili. Kako bi bili do kraja pošteni, ne kaže se da li su uspeli da ih sve oslobole, ali da li vi nešto znate o tome?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Jedina stvar koju ja znam jeste da su vaše snage tokom sahrane uhapsile jedan broj sumnji-vih u Račku i okolini. I nije mi ništa poznato o bilo kakvom oslobađanju od strane OEBS-a. Ja ne mogu da zamislim zašto bismo mi bilo koga oslobođali jer OEBS nikoga nije zadržavao. Mi nismo imali mogućnosti da zadržimo bilo koga.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Možda prevod nije bio dobar. Poenta je bila u ovome, u vašem izveštaju se kaže da je OVK uhapsila Albance i da je KVM učinio napor kako bi ih oslobođio. Nije KVM uhapsio te Albance. To je ono o čemu sam govorio. I pitao sam vas da li znate nešto o tome.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato koliko je vaših izveštaja tokom misije prosleđivano NATO-u?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ne znam da je bilo koji od naših izveštaja bio prosleđivan u NATO.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vi tvrdite da vi niste razmenjivali informacije sa NATO-om, i da vi niste slali informacije NATO-u sa terena?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: To uopšte nije ono što sam ja tvrdio. Vi ste me pitali da li smo mi slali izveštaje u NATO. Ja ne znam da je bilo koji izveštaj bio poslat. Međutim, u jednom trenutku tokom razgovora u Rambujeu, kada smo mislili da će NATO biti snaga koja će doći na Kosovo, mi smo imali kontakt sa NATO-om i mi smo ih ukratko obavestili o tome šta mogu očekivati po svom prispeću na Kosovo, gde se mogu locirati, kakve su vrste puteva, i tako dalje, što bi pomoglo snagama da se kreću brzo i lako po Kosovu, kao rezultat razgovora u Rambujeu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kako ste vi bili povezani sa naoružanjem i tehničkom opremom, možete li nešto reći o sledećem: Da li je tačno da su pripadnici KVM, nakon odlaska sa Kosova u Makedoniju, nastavili da održavaju kontakte sa OVK uz pomoć satelitskih telefona i na druge načine?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ja prepostavljam da je jedan broj Albanaca koji su bili tamo zamolio neke od naših prevodilaca i pokušao da uspostavi komunikaciju preko satelitskog telefona.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je bilo potvrđeno i čak je štampa na Zapadu pisala o tome, da su oni imali direktnе kontakte, preko ovakvih telefona, sa zvaničnicima NATO-a pa čak i direktno sa generalom Klarkom (Clark). Da li znate nešto o tome?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ja bih rekao da to verovatno nije tačno zbog toga što je jedan od mojih poslova kada sam prispeo u Makedoniju i Skoplje, nakon nekoliko nedelja ja sam bio prebačen u drugu komandu i postavljen sam na mesto oficira za vezu između OEBS-a i NATO-a. A tu su svakako bili i drugi oficiri za vezu iz UNHCR-a i ostalih nevladinih organizacija. Tako da sam ja bio jedan od mnogih koji su davali kratka saopštenja, ali ja nikada, tokom svih mojih poseta NATO štabu, nisam ni od koga čuo o tome da NATO ima direktni kontakt sa OVK.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Tokom vaše misije, da li ste imali opremu za pozicioniranje?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da li vi mislite da li smo posedovali globalne pozicione sisteme? Da, kako bismo znali gde smo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste vi samo utvrđivali gde se nalazite ili ste takođe utvrđivali pozicije određenih tačaka koje su bile od interesa za NATO agresiju koja je trebalo da usledi?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Mi smo očigledno posedovali mape celokupnog Kosova, tako da nam nije bilo potrebno da utvrđujemo bilo kakve pozicije bilo čega na terenu. Nas je zanimalo da znamo gde se mi nalazimo i gde se Vojska Jugoslavije, MUP i OVK

nalaze na terenu kako bismo mogli da dođemo do odgovarajuće procene o tome šta se dešavalo na Kosovu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A kako vi objašnjavate činjenicu da je najveći broj objekata koji su u jednom trenutku bili posećeni od strane verifikatora bio precizno pogoden tokom NATO bombardovanja?

SUDIJA MEJ: Ja ne mislim da je to do ovog svedoka da odgovori. To je zasnovano na tvrdnji. Možete li nam pomoći, pukovniče, u tome da li ima bilo kakve istine u ovakvoj sugestiji?

SVEDOK CAGLINSKI: Ne mogu, zbog toga što ja nisam bio uključen u bilo kakvo određivanje meta i bombardovanje. Ja sam samo sedeo u Makedoniji kao posmatrač. Ali ako su mete bile kasarne, onda je očigledno, znate, svako znao gde su se te kasarne nalazile. Mi smo imali sporazum sa vašom Vladom da vršimo nadletanje sa različitim tipovima dogovorenih letelica, i stoga smo mi znali, svako je znao pozicije. Posebno NATO, jer su to bile NATO letelice koje su letele nad Kosovom, sa vašom dozvolom. Tako da su oni znali gde su se kasarne nalazile, a to su bile mete, i da, znate, te dve stvari se podudaraju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja ne govorim o kasarnama, ja govorim o drugim objektima i zgradama, ali ja imam još jedno pitanje. Vi ste se vratili na Kosovo kao NATO oficir. Koliko se još vaših kolega takođe vratilo u tom svojstvu, sada u svojstvu NATO oficira? Koliko vaših kolega iz Verifikacione misije?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: U prva dva dana, to smo bili samo general DZ i ja i nakon toga ja sam tamo bio samo nekoliko nedelja tokom kojih nisam video nijednog drugog od mojih kolega, britanskih kolega, i ja se ne sećam da sam tamo video bilo kog kolegu iz OEBS-a. Moguće je da su kasnije, kao rezultat prirodne smene, jedinice imale u svom sastavu pripadnike koji su prethodno služili na Kosovu u okviru OEBS-a.

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, vreme koje smo vam dodelili sada je isteklo. Ako imate još jedno pitanje, možete ga postaviti.

OPTUŽENI MILOŠEVIC – PITANJE: Dakle, meni je teško da napravim izbor jer mi je preostalo još mnogo pitanja, ali će postaviti ono koje se sada nalazi ispred mene. Vi ste govorili o određenoj OVK zgradbi. Rekli ste da je ovo bila njihova bolnica. I vi ste rekli da su vam srpski oficiri kazali da je ovo bila legitimna meta. Kako vi možete pretpostaviti da su oni znali da je ovo bila bolnica kad je bilo jasno da je OVK bila tamo i da niko nije ovu zgradu označio kao bolnicu i da niko nije obavestio drugu stranu o tome?

SUDIJA MEJ: Svedočenje nije bilo o tome da je to bila bolnica, ako se radi o istoj zgradbi, već je to bilo mesto gde je OVK primala medicinsku pomoć. Poenta je u tome da nije bila označena ni na jedan način.

SVEDOK CAGLINSKI: To je u svakom slučaju bilo poznato, jer su Srbi sa svojih pozicija nadgledali ovu zgradbu, i oni su mogli videti kako se ranjenici redovno unose i iznose iz nje.

SUDIJA MEJ: Ja mislim da ste vi rekli da je to bila doktorova kuća.

SVEDOK CAGLINSKI: To je bilo poznato kao područje doktorove kuće.

SUDIJA MEJ: Da. Hvala vam. Gospodine Vladimirov (Vladimiroff), da li prijatelji Suda imaju neka pitanja? Da, izvolite, gospodine Tapuškoviću.

prevodilac: Mikrofon, molim vas.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Hvala vam, časni Sude. Gospodine Caglinski, ono što ste ranije rekli u odnosu na informaciju koju ste nam ranije obezbedili, informaciju koju ste dobili od osobe koju ste pomenulu, u vašoj prethodnoj izjavi, vi

ste objasnili ovo, i to je zabeleženo na stranici šest, poslednji pasus engleske verzije. Ovo je neredigovana verzija. Mi ovu vašu izjavu nismo imali sve do pre nekoliko dana, i ja bih želeo da vas pitam, pre nego što vam postavim svoje pitanje, da pročitam ova dva pasusa u kojima vi to pominjete zbog toga što je sve što ste nam ovde rekli tačno osim jedne male stvari, da u to vreme vi uopšte niste rekli da ste primili bilo koju vrstu informacija od te osobe u pogledu proterivanja. Možete li objasniti zašto to niste pomenuli u vašoj prethodnoj izjavi?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da. Mogu. Kada sam pisao ovu svoju izjavu, ovo je bilo pitanje koje sam ja zaista razmatrao sa osobama koje su od mene uzimale izjavu, i čak iznoseći informaciju koju sam dao, ja sam na kraju stavio prigovor po pitanju ove informacije i njene poverljivosti i naveo sam razloge za to. Zbog toga što je ovaj čovek, ko god on bio, ja sam mislio da treba da se čvrsto držim činjenica koje su ovde date, vojnih činjenica, bez daljeg razlaganja koje bi bile dovoljne da ga, ako to želite, stave u još dublje blato. Ja sam imao dobre odnose sa ovom osobom, i poslednja stvar koju bih želeo da učinim bila bi da mu naškodim ili da ga uništим ili da ga dovedem u opasnost. I znao sam da će imati mnogo muka pokušavajući da nešto objasnim ili verifikujem, da dam ovome neki kredibilitet u svakom slučaju, jer je ovo bila izjava koja mi je bila data samo u prisustvu mog prevodioca. I u osnovi, ja sam smatrao da ima dovoljno informacija i da drugi deo to nije zahtevao, iako sam ga ja komentarisao. I kao što sam rekao, nisam želeo da ga dalje diskreditujem. Verovatno zbog glupe lojalnosti prema ovom čoveku.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Prema prethodnoj listi svedoka koje je Tužilaštvo obezbedilo, vi ste trebali da budete ispitani 18. Gospodin Slobodan Milošević je bio bolestan. Vi ste bili ovde u Tribunalu. Vi ste bili u kancelariji Tužilaštva. Vi ste razgovarali sa tužiocem. I nakon ovog razgovora mi smo dobili određeni sažetak. Čak i tada vi niste pomenuli nikakvo proterivanje. Da li je to tačno? Čak i tada vi niste rekli ono što ste juče ovde pred tužiocem izjavili?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Tačno, zbog toga što sam ja osetio da je sve to, taj celokupni deo bio izostavljen. Nije bilo svrhe u ulepšavanju.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ali sada takođe, dok ste bili ovde tokom poslednjih nekoliko dana samo nakon prve konverzacije sa vama mi smo dobili ovaj sažetak, u početku vi niste govorili o ovome; da li je to tačno?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Hvala vam. Vi ste dali vaše objašnjenje i ja ne bih da se vraćam na to. Ali ove mape koje ste vi dobili, da li su one korišćene za ofanzivne borbene operacije i za NATO bombardovanje?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Mape su prosleđene NATO-u tokom Rambujea, i one su trebale da olakšaju njihov ulaz i raspored po Kosovu. Kako su one korišćene kasnije, ja ne znam. Ja nisam imao pristup izvan određene granice unutar NATO štaba u Skoplju, i stoga ja ne znam koje su oni mape koristili.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ali baš zbog toga, ja vas ljubazno pitam gospodine Caglinski, da pogledate na stranicu šest engleske verzije, na početku vaše neredigovane izjave, gde ste vi tada rekli da ste bili snabdeveni mapama 1.000 prema 1.000, koje su kasnije korišćene u NATO ofanzivama u pogledu određenih pozicija. Vi kažete da su one bile korišćene tačno za tu svrhu. To je ono što vi kažete. Da li je to tačno?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Vi me pitate da li su te mape korišćene za bombardovanje. Ja ne znam da li su one za to korišćene. Ali kada sam ja ušao na Kosovo kao NATO oficir imao sam te mape. Dakle da, mi smo koristili te mape. Mi smo imali te mape za ulazak na Kosovo. Ali ja nemam pojma da li su one korišćene za bombardovanje.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Molim vas, ja sam radio sa svojim asistentom, koji je takođe pravnik, i možda smo

mi napravili grešku u prevodu, ali mislim da nismo zbog toga što smo na ovo obratili posebnu pažnju. Ovde piše da ste vi nakon toga rekli da su mape korišćene u NATO ofanzivama. Ovo su vaše reči. Ako sam ih ja pogrešno razumeo, onda ću ja odustati od ovog pitanja.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ja nisam bio prikriven pri operacijama kako su se one odigravale.

SUDIJA KVON: Gospodine Caglinski, da li vi imate vašu izjavu kao svedoka kod sebe?

SVEDOK CAGLINSKI: Da, imam, časni Sude. Tu piše: "Upotrebljene u NATO ofanzivi".

SUDIJA KVON: Možete li pojasniti vašu izjavu?

SVEDOK CAGLINSKI: Pod ofanzivom ja sam podrazumevao invaziju, invaziju na Kosovo. Po meni ulazak na Kosovo bio je ofanziva.

SUDIJA KVON: Izvolite, gospodine Tapuškoviću.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Hvala vam. To je vaše. Ja neću dalje insistirati. Možete li mi, molim, vas reći još jednu stvar u vezi sa ovim? Vi ste danas rekli, u odgovoru na pitanje gospodina Miloševića, da ste o tome obavestili generala DZ.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: U pogledu proterivanja i svih ovih ostalih stvari.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Da li je to bilo pre vašeg povlačenja, onda kada ste dobili ovu informaciju i ovu mapu? Da ili ne?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Kada sam dobio ovu informaciju, ja sam je onda prosledio DZ koji je odlučio da u nju ne poveruje.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Da li ste mu ovo dali pre nego što ste napustili Kosovo?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Hvala vam. Mene zanimaju još jedna stvar gospodine Caglinski, u pogledu vaše izjave. To je stranica devet, pasus četiri engleske verzije vaše izjave. Juče dok ste govorili o ovom događaju, kada je ponašanje vojske bilo savršeno korektno, vi ste rekli da je oficir bio ranjen. A pre toga, rekli ste da kada je vojska bila veoma korektna, da je pukovnik bio ubijen tom prilikom. To je ono što piše u vašoj izjavi. Da li je to tačno?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ja sam rekao da je pukovnik bio pogoden. Siguran sam da nisam rekao da je bio ubijen. Ne sećam se da je bilo ko bio ubijen tokom operacije u Lebanima (Lebane). Ja mislim da postoji prilična razlika u prevodu između pogoden i ubijen. Pogoden ne znači ubijen, već samo ranjen. Ali mi ne kažemo da je osoba ranjena, mi kažemo da je osoba pogodena.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ja nisam ekspert po tom pitanju. Ja sam dobio srpski prevod vaše izjave od OTP-a, i u srpskoj verziji koju sam dobio od njih piše da je ova osoba bila ubijena. Ali ako je ovo vaše objašnjenje, ja neću nastaviti da insistiram na tom pitanju. Vi takođe ukazujete da ste sprecili ovu akciju vašom aktivnošću, i vi kažete da ste uložili dosta napora da se izbegne sukob zbog toga što je, pored tog sela, bilo između 1.000 i 2.000 pripadnika OVK. Da li je to tačno?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: To je tačno.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Želeo sam da vas pitam, u vezi sa ovim, da li ste vi kao mirovna misija ikada pokušali da utvrdite koliki je bio ukupni broj pripadnika OVK? Pored tog sela bilo je 1.000 ili 2.000 pripadnika OVK. Da li ste ikada uspeli da saznate, u pogledu informacija koje ste prikupljali, zbog toga što je to bio razlog zbog čega ste vi bili tu, *inter alia*, da li ste ikada uspeli da otkrijete koliko je uopšte bilo pripadnika OVK?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: To je bio veoma težak, govo-vo nemoguć zadatak, zbog toga što pre svega, mi čak nismo znali koliko je vođa bilo, niti ko je bio zadužen za celu operaciju. I stoga, u odnosu na veličinu, znate, neposredno pre nego smo otišli, mi smo mogli samo da prepostavimo da je otprilike bilo oko 10.000 ljudi u nekoj vrsti uniforme u ovoj organizaciji poznatoj pod imenom OVK. Ali ovom prilikom, mi smo zapravo videli veliki broj ljudi koji je bio doveden iz mnogih područja kako traktorima, konjima i mulama prenosi municiju i oružje. Tako da smo na osnovu ovoga mi znali šta se priprema.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Hvala vam. A da li ste makar imali neko približno znanje o količini oružja koje su oni posedovali, ne samo tipa oružja? Da li ste imali tu vrstu saznanja ili ne? Samo mi dajte odgovor u tom pogledu.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Mi bismo primetili kada god bi OVK dobio novi tip oružja, mi bismo to zabeležili, tako da smo mi znali da pristižu novi tipovi oružja, i mi smo samo otprilike znali količinu, da su svi oni imali puške, na primer. Mi smo pokušavali da pogodimo broj minobacača i raketnih granata, ali to su bile samo procene i zapravo nije bilo načina da se izvede tačno saznanje o tome šta su oni posedovali i koju količinu oružja su oni imali.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Mene sada zanima jedno drugo područje. Rekli ste da ste posetili grupu Albanaca koja je trebalo da bude zamjenjena za srpske zarobljenike, i rekli ste sve što ste imali da kažete, ja to ne treba sve da ponavljam sada. Da li znate šta su vam oni rekli? U tom trenutku kada su oni bili u tom konvoju koji je upao u zasedu i na koji je pucano, da li su oni tada nosili civilnu odeću?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Prepostavljam da su zbog toga što su prelazili planinu tokom zime oni na sebi imali dosta odeće. Znam da su viđene neke fotografije koje su napravljene i od strane naših verifikatora i od strane Vojske Jugoslavije i MUP-a, da su neki od njih nosili uniforme, da. Mislim da nema sumnje u to da su oni prenosili oružje iz Albanije.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ali vi ste rekli da su oni ispod svojih uniformi možda imali dodatni par pantalona ili tako nešto. Koliko su u stvari oni imali odeće? Zbog toga što su prelazili planinu. Rekli ste, dok ste opisivali ono što ste videli, da su svi oni nosili dvostruku odeću.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Oni su nosili dosta odeće, mislim, ja nisam bio tamo. Ja nisam ispitivao tela; ja sam samo mogao da izvestim o stvarima koje sam pročitao, čuo i video fotografije. Ali verujem da su nosili nekoliko slojeva odeće.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Vi govorite o onima koji su izgubili živote.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, zbog toga što mi nismo videli ostale zarobljenike.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: A kada ste ih videli? Zbog toga što ste ih vi posetili u zatvoru, ako se ne varam.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Prvi put kada ih je bilo ko od nas video, zbog toga što su nama u to vreme pokazana samo tela, gore u planinama severno od Prizrena, i prvi put kada smo ih mi kasnije videli bilo je kada sam ja ušao u zatvor. Meni je dozvoljeno da odem i da ih vidim zajedno sa mojim prevodiocem, kada su oni nosili odeću koju su morali da nose u zatvoru. A to je bila njihova lična odeća. Neki od njih su nosili civilnu odeću, a neki od njih su bili u borbenim uniformama. To je bila odeća koju su oni imali.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Gospodine Caglinski, moram nešto da vas pitam. Pre izvesnog vremena vi ste upotrebili izraz "seoska milicija". Dok ste radili tamo, da li ste shvatali da su i u srpskim selima kao i u albanskim selima postojali ljudi koji su bili obučeni u civilnu odeću, a ipak su nosili oružje? Albanci su branili svoje domove, a Srbi su branili svoje domove. Da li je bilo ljudi koji su nosili oružje, a koji nisu bili u OVK, koji nisu bili u vojsci, koji nisu bili u policiji, a ipak su bez obzira na to nosili oružje i branili svoje domove?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, naravno. Na Kosovu gotovo svako domaćinstvo ima oružje i bukvalno svako ima pušku.

SUDIJA MEJ: Gospodine Tapuškoviću, vreme je za pauzu. Šta mislite, koliko vam još vremena treba?

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Trebalo bi mi još oko 15 minuta.

SUDIJA MEJ: U redu, sada prekidamo raspravu na 20 minuta. Molim ustanite.

(pauza)

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Tapuškoviću.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Hvala vam. Ja sam odlučio da skratim svoje ispitivanje, i pitaću vas samo nešto u odnosu na tri dokumenta. Moje prvo pitanje je i u stvari se odnosi na dokazni predmet 94, tabulator 63. I ono se odnosi na hronologiju najvažnijih događaja od 15. oktobra do 18. aprila 1999. godine. I vi ste, gospodine Caglinski, juče rekli da znate za tu hronologiju. Neko vas je o tome već pitao. Sada, ja sam zainteresovan za sledeće: Moje prvo pitanje se odnosi na 25. februar. Da li možete da pogledate taj datum, 25. februar? On je pod brojem 110. Da li ste ga pronašli?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, jesam.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Tu piše da je zabeležena promena vođstva OVK sa jedne strane, a odmah zatim piše: "Povratak vođstva OVK na Kosovo, u francuskom C130." Sada, šta je to C130? Da li možete da nam objasnite šta ste saznali u vezi promene vođstva OVK? I kako je došlo do toga, kako ovde piše, da se vođstvo OVK na Kosovo vratilo u francuskom C130? Šta je to? Da li je to vozilo? Da li biste mogli to da nam objasnite? Šta je francuski C130?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: U redu. C130 ili Čarli 130 je transportni helikopter američke proizvodnje kojim se prevoze trupe ili vozila.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Dakle, to znači da je taj američki helikopter bio upotrebljen.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: To je letilica, četvoromotorni avion, izvinjavam se.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Zato vas to i pitam. Ali svejedno. To je bila američka letilica. Sada, da li znate ko je predstavljao novo rukovodstvo?

SUDIJA MEJ: Da budemo sigurni da nismo kontraproduktivni ovde, koliko sam ja shvatio, to je avion napravljen u Americi. Je li to tačno?

SVEDOK CAGLINSKI: Da, časni Sude.

SUDIJA MEJ: Kada se kaže francuski C130, onda se to odnosi na bilo čiju vazdušnu snagu ili na snagu zemlje, koja je odgovorna za prevoz ljudi.

SVEDOK CAGLINSKI: Da. Francuzi su to preuzeли na sebe, zato što je to bilo u Rambujeu, oni su obezbedili vazdušni transport između Kosova i Francuske i nazad, i zato je to bio avion u francuskom vlasništvu, ali američke proizvodnje i dizajna.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ovde piše nešto sasvim drugačije. Pre svega, konstatovali ste da je došlo do promene vođstva i to je pomenuo general DZ juče, da je rukovodstvo promenjeno i da je to rukovodstvo bilo još rigoroznije i tvrđe od onog prethodnog. Ovde je konstatovano upravo to što je general DZ rekao, a to je da je promenjeno vođstvo i to promenjeno vođstvo je stiglo na Kosovo u tom određenom avionu. Da li je to ono što se dogodilo ili se to dogodilo na neki drugi način?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Kad kažemo da je promenjeno rukovodstvo kao rezultat odnosa i razgovora u Rambujeu, određeni ljudi, isti ljudi su otišli, i isti ljudi su se vratili. Radi se samo o tome da su se njihove odgovornosti unutar grupe promenile. Tako da su različiti članovi unutar grupe preuzeли na sebe veću odgovornost nego drugi, a drugi su kao rezultat razgovora, time bili potisnuti u pozadinu.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ja se bojam da se mi nismo razumeli. Ovde kaže da su ovi ljudi bili dovedeni iz Albanije. Odakle su oni bili dovedeni? Odakle su oni došli na Kosovo? Odakle su oni stigli?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Vratili su se iz Rambuja.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: A, iz Rambuja su se vratili. A ova promena u vođstvu, kada je do nje došlo, do ove promene u vođstvu?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Rekao sam da su ljudi koji su odleteli za Rambuje bili isti ljudi koji su se vratili nazad, tako da se vođstvo OVK koje je otišlo vratilo nazad. Samo su se unutar te grupe određeni pojedinci pojavili kao vođe unutar grupe, a ostali koji su prethodno bili vođe grupe bili su potisnuti u pozadinu. Tako da je došlo do toga ako hoćete, do pregrupisavanja, do premeštanja, do njihove lične procene čiji je glas bio najznačajniji i ko je imao najveći autoritet unutar ove grupe ljudi.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Sada je to jasnije. Sada me u pogledu ovog dokumenta interesuje još jedna tačka, tačka 121, 9. mart. Prema ovoj hronologiji tu piše, ako biste vi to mogli da objasnite, da postoji briga da je OVK gubila kontrolu. Ko je bio zabrinut da je vođstvo OVK gubilo kontrolu nad OVK?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Mislim, u stvari, znam da je zabrinutost postojala i unutar rukovodstva OVK kao i unutar OEBS-a, zbog toga što smo mi verovali da razgovorom sa vođama OVK mi imamo određeni uticaj, nekakav ublažavajući uticaj na to što su oni radili. Međutim, lokalni komandanti po zonama

koji nisu bili deo tog rukovodstva počeli su da deluju, neki od njih su počinjali da deluju bez ikakvog obaveštavanja samog vođstva, glavnog vođstva.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Dokazni predmet 94, tabulator 53, sledeća je stvar koju bih želeo da pogledamo. Da li su vam poznate ove procene stavova OVK za 15. mart?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, jesu.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: I poslednja stranica pod C. Oteti pripadnik albanskih policijskih snaga, možete li molim vas, pročitati taj deo? "Prepoznala, priznala je da je služba bezbednosti OVK uhapsila jednog pripadnika albanske policije i da ga je držala u svom informativnom centru. To je prvi put da je OVK priznala da ima policijsku jedinicu koja sprovodi takav tip operacija po celom regionu". Da li ste vi imali te podatke?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da su imali policijske snage, jedinicu za bezbednost? Na koje informacije mislite?

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Na sve to što piše pod C. Sve to što ste bili u stanju da uspostavite preko vašeg oficira za vezu, u stvari?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, to je tačno.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Hvala vam. Ne bih sada želeo da se bavim delovima pod D i E. To se odnosi na obustavu vatre. Ali ja bih želeo da pređemo na tačku sedam. Ne želim da čitam sve, ali u njoj se kaže da "U određenim okolnostima OVK će verovatno pokušati da prenese borbu u gradove". Dakle, vi ste imali informaciju ove vrste, da će OVK ako se ne ispune određene stvari verovatno pokušati da prenese borbu u gradove i mesta. Da li je to još jedan deo informacija koju ste vi posedovali, koju ste takođe imali?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: A sada treći dokument, koji nije sadržan u dokaznom predmetu 94, ali mi je on dostavljen i u njemu se govori o vašem štabu. Ne morate da ga tražite. Možemo ga pokazati gospodinu Caglinskom na engleskom i ja bih sa time završio. Radi se o jednom dokumentu koji bih voleo da pogledate i nakon toga bih vam uputio pitanje o njemu. Ja imam verziju i na engleskom, i to je evidentirano u Tužilaštву pod brojem 03045428. Ovo je engleska verzija. Izvinjavam se. Dao sam vam pogrešan dokument.

SUDIJA KVON: Molim da se dokument stavi na grafoскоп.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: To je opet jedan izveštaj oficira za vezu iz štaba KVM, i pod 10 piše da je komandant izjavio "da ako mirovni sporazum bude potpisana, on će prebaciti svoje jedinice u brda i tamo nastaviti sa gerilskim ratovanjem. Zaključak je da bez obzira na to što će se dogoditi u sledećoj rundi mirovnih pregovora, postoji jasna spremnost pripadnika OVK da nastave sa borbom". To je izveštaj koji je napisao vaš oficir za vezu. Da li ste vi znali za ovo?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Izvinite, rekli ste pasus 10, da li ste tako rekli?

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: B. To je bila tačka, ne, zaključak je pod brojem tri. Zaključak broj tri. A potpisana je od strane oficira za vezu.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: To je bila procena Krisa Lukasa (Cris Lucas).

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ali ovo je nešto što ste vi primili u štabu. Ja mislim da vam je ovo bilo poznato.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da. Kris Lukas je bio moj kolega.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Hvala vam.

SUDIJA MEJ: Gospodine Rajnefeld, izvolite.

DODATNO ISPITIVANJE: TUŽILAC RAJNEFELD

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Hvala, časni Srude. Samo par pitanja u dodatnom ispitivanju, ako mi dopuštate. Gospodine, juče u unakrsnom ispitivanju, a i danas je isto ta tema dodirnuta od strane optuženog, radi se o razgovoru u vezi korespondencije sa Donom Felan, uz potpis šefa misije OEBS-a. Ja ću pročitati iz transkripta, ako mogu. Pitanje je bilo: "Metoda koju je prvobitno isplanirala Dona Felan" a vaš odgovor je bio: "Ona je bila iskusana inspektor za verifikaciju oružja pri CFE". I vi ste rekli: "Mi smo izabrali taj metod, a u isto vreme Dona Felan i general DZ su napisali pismo gospodinu Miloševiću u kome su izneli način na koji to treba da uradimo, i na koje nismo dobili odgovor. A ona je pretpostavila da taj odgovor znači da nismo imali nikakvu drugu opciju tada nego da nastavimo sa metodom koju smo isplanirali. Kada ta metoda nije funkcionalna, mi smo je gotovo odmah promenili. Gospodin Milošević smatra da smo mi tako nastavili. Međutim, mi nismo nastavili sa tom konfrontacionom tehnikom, mi smo se od toga udaljili." Bilo je još dodatnog razgovora i gospodin Milošević je rekao da on ne zna da je primio pisma od Done Felan, od vaših verifikatora, od bilo koga od vaših verifikatora. Vi ste rekli: "Pismo je napisala Dona Felan, ali ga je potpisao šef misije. I to je vama poslato." Znači, to je kontekst za ovo moje pitanje. Ja ću sada da vas zamolim da pogledate dokument. To je pismo od 23. novembra 1998. godine, adresirano njegovoj ekscelenciji gospodinu Slobodanu Miloševiću kao predsedniku Republike Jugoslavije. To je pismo od tri strane koje je potpisao ambasador Vilijam Voker, i uz to ima tri priloga. Molim da pogledate to pismo. Sada se upravo deli stranama. Molim vas da to pismo pogledate i da nam kažete da li je to pismo koje ste spomenuli.

sekretar: Dokazni predmet Tužilašva broj 99.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Hvala vam. Daću vam nekoliko momenata da možete da pogledate pismo i priloge. Gopodine, vidim da ste imali mogućnost da ovlaš pogledate pismo. Da li je to pismo koje ste vi spomenuli u odgovorima na pitanja gospodina Miloševića?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, jeste.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li ovo pismo, na osnovu oвога što vidite, sadrži sve ono što ste vi juče pokušali da kažete, na шта je gospodin Milošević odgovorio da ga on nije video?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Vratićemo se na to pismo malo kasnije. Unakrsno ispitivanje se nastavilo, čisto radi zapisnika ja sada čitam stranu 3250 i 3251 iz transkripta, časni Sude. Nakon odeljka koji sam ja jednostavno pročitao gospodin Milošević je rekao: "Nije mi poznato da sam dobijao pisma od Done Felan ili bilo koga od vaših verifikatora, moram to da kažem, ali u vezi oвога što ste vi rekli u odnosu na verifikaciju MUP-a, to jest onoga što su zatekli vaši timovi, da li ste vi poslali izveštaj o tome jugoslovenskim vlastima, ili da li ste o tome razgovarali sa jugoslovenskom komisijom na čijem je čelu bio general Lončar u Prištini?" Vaš odgovor je bio "Da. Pre svega, pismo je sastavila Dona Felan, a onda je to potpisao šef misije. To je bilo poslato vama. Kao drugo, pismo je bilo potpun izveštaj nalaza..." "

prevodilac: Da li bi tužilac mogao malo da uspori, molim vas?

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Izvinjavam se prevodiocima što mnogo brzo čitam. Kompletan izveštaj naših nalaza u vezi sa 27 položaja je prosleđen generalu Lončaru iz Komisije za saradnju, potpuni izveštaj. Pitanje: "A da li ste vi o tome razgovarali sa generalom Lončarom?" Odgovor: "Apsolutno. General DZ je lično to razmatrao sa generalom Lončarom." Pitanje: "Da li ste u potpunosti o tome razgovarali sa generalom Lončarom? A kada vam kažem vi, ne mislim na vas lično. Mislim na vašu verifikacionu

misiju, što će reći, na njenog odgovarajućeg predstavnika.” A sada ću da preskočim jedan deo. Vi ste rekli: “Jesmo, o tome smo razgovarali sa generalom Lončarom i sa Komisijom za saradnju.” A drugi dokument koji želim da vam pokažem je, to je dokument, to je radna verzija prevoda dokumenta saveznog Ministarstva spoljnih poslova, odnosno njihove kancelarije u Prištini, od 20. decembra 1989. godine, međutim, jasno se iz konteksta vidi da se radi o 20. decembru 1999. godine.

sekretar: Dokazni predmet Tužilaštva broj 100.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Hvala vam. Posebno želim skrenuti vašu pažnju na paragraf broj jedan, gde stoji, jeste li to dobili, gospodine Caglinski?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: “Na inicijativu KVM za Kosovo i Metohiju general Drevjenkijević i njegovi saradnici zatražili su da se hitno sastanu sa generalom Lončarom. U prisustvu drugih pripadnika članova tima za koordinaciju za Kosovo i Metohiju, on je izneo problem verifikacije u području Podujeva na osnovu naših interesa da KVM intenzivira svoje patrole u tom području kako bi se utvrdilo stvarno stanje stvari. To je nešto što je naša strana zahtevala na više nedavnih sastanaka i razgovora sa potpredsednikom Šainovićem koje je on vodio sa vođom KVM i generalom Lončarom, a na kojima je general Drevjenkijević uvek bio prisutan.” Napraviću pauzu ovde kako bih rekao da izgleda da bi to pismo trebalo biti datirano na 1998. godinu, a ne na 1989. godinu. Izgleda da se radi očigledno radi o zameni brojeva u originalu. “General Drevjenkijević je rekao da su oni po našem zahtevu intenzivirali patrole u području Podujeva i da su na njihovo iznenađenje ustanovili da je na neprikladan način povećan broj jedinica jugoslovenske vojske”, i tako dalje. Da li ovaj dokument predstavlja potvrdu od strane jugoslovenskih vlasti da ste vi razgovarali o tome sa gospodinom Miloševićem?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: I konačno, tabulator tri, dokazni predmet 94, to je dokument koji smo juče gledali, međutim zanimljivo je da to sve pogledamo u kontekstu pisma, to je dokazni predmet broj 99, tabulator tri i potvrda od strane jugoslovenskih vlasti da su one dobine obaveštenje o tome. Tabulator broj tri, imamo prvo zapisnik sastanka u Beogradu, od 25. oktobra 1998. godine i tu se nalazi izvestan broj potpisa. Da li je to tačno?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Zatim, tome je pridodata i jedna izjava, i ako pogledamo drugi puni paragraf izjave, nakon stranice na kojoj su potpisi, mislim da u donjem desnom uglu stoji broj tri, znači ceo drugi paragraf kaže: "Kako bi se i dalje ohrabrivao povratak na mirno i normalno stanje, državne vlasti SRJ će spustiti nivo prisutnosti i opreme snaga bezbednosti, MUP-a i Vojske Jugoslavije, na celom Kosmetu na normalni nivo, to jest na nivo koji je vladao pre početka terorističkih aktivnosti." Zatim se govori o sledećim pasusima ovog sporazuma, i kaže se: "Državne vlasti SRJ najavile su sledeće mere", i one su nabrojane na sledećoj strani. I u paragrafu osam, na strani četiri: "Kako bi se obezbedila verifikacija ovih odredbi komandanti Vojske i MUP-a će obezrediti KDOM\OEBS-u detaljne nedeljne izveštaje, osoblja, oružja, i aktivnosti svojih snaga, i takođe će odmah obavestiti KDOM\OEBS o svakom razmeštanju snaga koji je u suprotnosti sa ovim odredbama, te će objasniti okolnosti pod kojima je došlo do takvog razmeštanja." Pitanje je da li je to sporazum koji je Voker spomenuo u svom pismu koje je poslao tadašnjem predsedniku Jugoslavije, sada optuženom?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Još jedno pitanje u vezi s tim. Informacija koja se traži u pismu od 23. novembra 1998. godine, što je dokazni predmet broj 99 u ovom postupku, da li bi Verifikaciona misija mogla sprovesti svoju misiju bez traženih informacija?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC RAJNEFELD: Hvala. To su bila moja pitanja, gospodine Caglinski.

SUDIJA MEJ: Izvolite?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Koliko sam shvatio, druga strana pokusava da objasni neke kontradiktornosti u onome što sam ja postavljao kao pitanja. Pokazuje pismo Vilijema Vokera upućeno meni, što je sasvim verovatno. A ja sam bio samo iznenađen činjenicom da mi je pisala Dona Felan, jer nikada nisam čuo za Donu Felan sve do svedočenja ovog svedoka. I ovo pismo upravo pokazuje da ne postoji nikakvo pismo Done Felan upućeno meni. To je pismo šefa misije, Vilijema Vokera. Prema tome, to je potpuno nesporno. Dakle, nema nikakvog drugog pisma koje sam ja primio.

SUDIJA MEJ: Da, to smo shvatili.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Sa stanovišta te tvrdnje, prepostavljam da nema ništa sporno. A drugo, pogledajte sadržinu pisma, kaže: "Dragi gospodine predsedniče, mi smo spremni da počnemo operacije na primeni sporazuma između Jugoslavije i OEBS-a", i tako dalje. Onda "SRJ obezbeđuje određene specifične informacije KVM-u koje se tiču bezbednosnih snaga na Kosovu". I onda idu definicije, definicije koje su sasvim uobičajene: šta je teško naoružanje – preko 12,7 milimetara – šta su kontrolni punktovi u vezi sa personalom i vozilima; šta su punktovi za osmatranje i da ne treba da broje više od 30 ljudi u sastavu; i šta su timovi veličine čete – to su jedinice veličine čete. Što takođe ništa nije sporno. I on samo, koliko sam shvatio šta u ovom pismu piše, a to je toliko jasno da bi svako sa osnovnom školom shvatio, sve što on traži jeste da se ove stavke definišu na ovaj način, i traži detaljne informacije o svim snagama na Kosovu i šta bi trebalo da bude dovezeno. I kad sve to pređemo, uključujući da do 21. u mesecu očekuju da imaju te informacije, zaključno sa 16. u mesecu. A onda on kaže, to je na sredini druge strane: "Specifične operativne smernice za pripadnike KVM, što obuhvata i proceduru za pregled snaga bezbednosti.

Jednom kad se to završi, mi ćemo vas obavestiti o tim smernicama kako bismo osigurali da ne dođe do zabune između bezbednosnih snaga SRJ koje se tiču inspekcija koje treba da budu izvedene od strane verifikatora KVM." Dakle, govori o tome da će izražavajući spremnost misije da započne sa radom, oni izvršiti definisanje i preciziranje specifičnih operacionalnih uputstava, metoda i na to se odnosi njegovo objašnjenje. Sada, moje pitanje je bilo povezano sa tim metodama i odnosilo se upravo na pisano izjavu svedoka, da je Dona Felan razvila metod suprotstavljanja.

SUDIJA MEJ: Da li vi sada želite svedoku da postavite neko pitanje? Jer ga inače ovde zadržavamo bez potrebe. Ukoliko imate nešto, recite nam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da. Moje pitanje je sledeće: Da li se iz ovog Vokerovog pisma koje se odnosi na sasvim normalne funkcije početka rada misije OEBS-a i na informaciju da će tek razviti metode i smernice itd. može zaključiti da će biti razvijen nekakav metod suprotstavljanja? To je pitanje.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Nikakav metod suprotstavljanja mi nismo razvili kao takav. Metod koji smo razvili, razvio se zbog reakcije srpskih jedinica koje smo pregledali i njihova reakcija je rezultirala konfrontacijama, i to je razlog zašto smo ga mi promenili. Međutim, na to pismo nismo nikada dobili odgovor. Mi nismo dobili nikada informacije o veličini vaših jedinica, o naoružanju koje su posedovale, tri stavke koje ste vi na početku pomenuli. Ništa od toga nije ispoštovano. Veličina četa, ja mislim da vi kažete 30 ljudi, vi to niste ispoštivali. Broj tenkova i oružja koje ste posedovali na tim položajima je bio povećan, i tako dalje. Tako da ja ne mislim da ste vi bilo koju od ovih stvari ispoštivali.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, vi dobro znate, i malo-čas ste tokom svedočenja rekli da vam je bila omogućena sloboda kretanja.

SUDIJA MEJ: Ne, nećemo vam dopustiti da ponovo raspravljate sa svedokom oko ovog pitanja. Dozvolili smo vam da postavite pitanje, jer ranije niste videli ovaj dokument. Sada je vreme da ovog svedoka pustimo da ode.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A postoji drugi dokument koji govori o dobroj saradnji, koliko sam ja u mogućnosti da vidim...

SUDIJA MEJ: Imamo taj dokument i mi ga možemo pročitati. Izvolite.

SUDIJA KVON: Gospodine Caglinski, imam par pitanja za vas. Prvo, jednostavno, odnosi se na ono što vam je rekao visoki zvaničnik u vezi sa predloženim manevrom. Vi ste rekli da ste vi to preneli generalu DZ, isto tako rekli ste da je on odlučio da tome ne veruje. Da li je to razlog zbog koga ta informacija nije stavljena na papir? Ja sam primetio da je sve drugo što se dešavalo uvek stavljano na papir, i to veoma detaljno.

SVEDOK CAGLINSKI: Da, časni Sude, upravo tako. To je zvučalo toliko neverovatno da ja mislim, odnosno znam da je DZ razgovarao sam sa njim. I on je rekao: "Dobro, znate, to je najverovatnije mišljenje samo jednog čoveka." Ja sam pokušao da to argumentujem time što je bilo i suviše detaljno obrazloženo, ali u to vreme se toliko drugih stvari dešavalo tako da mislim da je on to samo stavio na stranu.

SUDIJA KVON: Jeste li vi o tome razgovarali sa nekim drugim?

SVEDOK CAGLINSKI: Da, razgovao sam sa mnogo drugih ljudi.

SUDIJA KVON: U redu. Sledeće pitanje tiče se incidenta u Račku. Da li ste vi učestvovali u donošenju odluke da se verifikatori povuku sa lica mesta kada je sudija Marinković odlučila da uđe u selo sa naoružanim policajcima?

SVEDOK CAGLINSKI: Da, gospodine. DZ je bio tamo i čim je sudska poslovna komisija rekla ono što je rekla, DZ me je pogledao, i ja sam napustio sobu. Sa balkona policijske stanice, ja sam pokušao da pronađem dobar signal na našem radiju i odmah sam uputio generala Mezoneva (Maison Neuve) da povuče trupe.

SUDIJA KVON: Ono što baš ne razumem najbolje je ovo: Vi ste rekli da je vaša misija pregovarala sa OVK da oni nemaju naoružane ljudi u tom području. Ako je to tako, zašto je onda iz toga nužno proizilazilo da ako sudska poslovna komisija Marinković prati MUP, da će to odmah automatski izazvati konflikt?

SVEDOK CAGLINSKI: Zbog toga što, iako naoružani ljudi OVK nisu bili u selu, oni nisu otišli daleko, baš kao i snage MUP-a. Oni su bili na jednoj strani brda, posmatrajući selo sa jedne strane, a pripadnici OVK su sedeli izvan sela sa druge strane. Prema tome, čim bi jedna grupa ušla, ušla bi onda odmah i druga grupa. To je bilo zagarantovano.

SUDIJA KVON: Budući da je KVM već imala obećanje od OVK da tu neće biti naoružani ljudi, može li se pomisliti da ako KVM u to vreme nije napustila mesto i da umesto što je pratila istražnog sudske poslovne komisije, tu ne bi došlo do oružanog obračuna?

SVEDOK CAGLINSKI: Dakle, jedini uslov koji bi OVK prihvatile bilo je da nenaoružani MUP bude u pravnji, mi smo se ponudili da budemo u pravnji i da pokrijemo selo sa KVM i takođe da pratimo sudske poslovne komisije. Ona nas je odbila.

SUDIJA KVON: Zar možda nije malo ponižavajuće za sudske poslovne komisije da je štite KVM, a da ne bude zaštićena od strane policije njene sopstvene zemlje? Da li vam je takva ideja tada pala na pamet?

SVEDOK CAGLINSKI: Da.

SUDIJA MEJ: Prepostavimo da je ono za šta ste vi najviše bili zabrinuti bio rizik onoga šta će se dogoditi, da bi moglo doći do oružanog sukoba. Ako je sudija insistirala da ide sa svojim ljudima, vi ste se plašili, kako sam to ja razumeo, da će na njih biti pucano od strane OVK.

SVEDOK CAGLINSKI: Da.

SUDIJA MEJ: I to se upravo dogodilo.

SVEDOK CAGLINSKI: Da.

SUDIJA KVON: Hvala.

SUDIJA MEJ: Pukovniče, hvala što ste došli da svedočite. Sada možete da idete.

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, pre nego što se okrenemo 92bis svedocima, imam nekoliko proceduralnih stvari koje bih sada spomenuo, jer se naime radi o promeni vrste svedočenja. Nijedno od njih neće dugo trajati. Prvo, zbog spoljnih razloga koji su van naše kontrole, albanska kabina neće više biti na raspolaganju sve do 10. maja. To je ono što smo mi shvatili. Prema tome, mi ćemo dati sve od sebe kako biste iskoristili vreme između sada i vremena kada će se svedoci sa albanskog govornog područja ponovo pojaviti, ali mi smo zabrinuti da će najverovatnije biti 35 ili više svedoka, uključujući i 92bis svedoke, koji će najverovatnije hteti da koriste albanski jezik nakon toga datuma, i mi smo takođe zabrinuti oko efekta povlačenja albanske kabine u tom delu procesa. Mi smo uopšte ne zabrinuti oko prestanka, ako će do tog prestanka uopšte doći, kao što to ja prepostavljam, prenosa suđenja na albanskom jeziku, što je od javnog interesa, ali sve što mi možemo učiniti jeste da izrazimo našu zabrinutost po ovom pitanju, ako je naša informacija tačna.

SUDIJA MEJ: Ukoliko je ta informacija tačna, onda je i Pretresno veće veoma zabrinuto. Meni se čini da je izuzetno važno da na suđenju od ovakvog značaja bude dobar i pravilan prevod.

TUŽILAC NAJS: Sledeća stvar je nešto što stalno zaboravljam i nisam nikada spomenuo. Radi se o sledećem: Veće će se možda prisjetiti da je na samom početku suđenja od gospodina Tapuškovića zatražilo obaveštenje o istorijskim pitanjima za koja će se ispostaviti da su relevantna u ovom slučaju. Mi ga podsećamo na ovo. Ono još uvek treba da pristigne, ali ja moram reći da su naši istorijski stručnjaci sada u procesu razvijanja ovog iskaza, i bilo bi korisno da takvo obaveštenje dobijemo što je moguće ranije, zato što ćemo na temelju toga moći da zaključimo koja su pitanja sporna, a koja nam možda nisu odmah očigledna. Sledeće pitanje se tiče zahteva 92bis za svedoke koji su stručni za humanitarna pitanja. Možda znate, ako ste videli taj zahtev, da postoje neki dobri razlozi da se ta odluka donese što je moguće ranije, bez obzira na to kakva će ona biti, jer ćemo mi pozvati tog svedoka i ukoliko se zahtev odbije. Ja se izvinjavam što vas požurujem u vezi s tim, međutim, imamo neke proceduralne poteškoće sa tom konkretnom humanitarnom organizacijom. Pre nego dođem do 92bis svedoka, još samo nekoliko stvari. Mi pripremamo novu listu svedoka koju ćemo distribuirati što je moguće ranije. Mi se nadamo da će ona biti što je moguće tačnija, u odnosu na sve nepredviđene okolnosti. Kao što to izgleda u ovom trenutku, prvo opštinsko svedočenje koje će biti u odnosu na lokalitet ubijanja odnosiće se na lokalitet ubistva u Račku i trebalo bi da počne sredinom maja. To je naša gruba procena. Naravno, vi još o tome morate da doneste odluku, ali ukoliko Veće bude nastavilo da radi na osnovu iskaza o raznim opštinama, mi predviđamo da će Račak početi sredinom maja. I konačno, ja mislim da sam pre nekoliko nedelja podneo zadnju izjavu po pravilu 68 gde sam predložio da svi mi, prijatelji Suda, optuženi i mi lično moramo da postavimo pitanje da li je optuženi u svojim unakrsnim ispitivanjima identifikovao neke nove teme na koje bi trebalo primeniti pravilo 68. Ja sa svoje strane mogu reći da u ovom trenutku nismo identifikovali nikakve nove

parametre, međutim ostajemo otvoreni za bolje ideje koje nam može dati bilo ko drugi ovde u sudnici, uključujući i optuženog kao i prijatelje Suda. Časni Sude, ja bih sada prešao na 92bis.

SUDIJA MEJ: Gospodine Najs, pre nego što nastavite, pitam se da li ima smisla da u ovom trenutku počinjemo sa novim svedokom.

TUŽILAC NAJS: Ja ne znam koliko će ga dugo optuženi unakrsno ispitivati. Pre nego što dođemo do njega, najverovatnije postoji nekoliko generalnih pravila koja se odnose na svedoke iz pravila 92bis. Ja sam sa tim u vezi želeo reći tri ili četiri stvari, ali ne znam da li će to trajati dugo, ali ukoliko želite, ja mogu da ga odložim za sutra.

SUDIJA MEJ: Da. Postoje jedna ili dve stvari sa kojima treba da se pozabavimo. Možda bi bilo bolje da taj svedok započne sutra.

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, K-22 će na kraju svedočiti na otvorenoj sednici, dakle on će biti prvi, mislim, zbog toga što je njegov raspored prilično tesan, a onda će svedok 92bis kao što je prvo-bitno bilo predviđeno uslediti nakon njega. Međutim, možda bi bilo dobro da sada govorimo o pitanjima vezanim za svedočenje svedoka 92bis?

SUDIJA MEJ: Da, mi sigurno imamo spremnu jednu odluku o tome. Evo šta smo mi imali na umu: Kada se svedok pozove, mi ćemo Tužilaštву dati pet minuta za uvod. Dakle, čisto uvodna pitanja, kako bi se svedoku omogućilo da se navikne na svedočenje. Njegova ili njena izjava će svakako biti dokazni materijal. Mi ćemo je pročitati. Nakon toga ćemo dozvoliti unakrsno ispitivanje, to je konačno i svrha našeg prvobitnog rasporeda. Mi smatramo da bi za unakrsno ispitivanje trebalo uzeti onu količinu vremena koje je potrebno, o čemu sam govorio danas. Tu ima dosta argumenata, komentara i sličnih stvari. I da bismo to ograničili, unakrsno ispitivanje biće ograničeno na jedan sat, osim ukoliko nam se ne pokaže valjani razlog da se ispituje i duže od sat vremena. Tada

će uslediti unakrsno ispitivanje prijatelja Suda i dodatno ispitivanje od strane Tužilaštva.

TUŽILAC NAJS: Hvala, časni Sude. Ja mislim da bi zapravo to pokriло sva pitanja koja sam ja želeo da pokrenem osim možda jednog ili dva. Kada je reč o proceduralnim formalnostima, izjave svedoka sadrže sadašnje adrese svedoka, i nema razloga da one budu objavljene javnosti. Zato smo mi pripremili revidirane verzije, u kojima je revidirana sadašnja adresa svedoka. Ja znam da nije lepo da moram i Veće i Sekretarijat da opteretim sa dve izjave svakog svedoka, ali budući da izjave postaju javni dokumenti, to moramo učiniti, ili možda bismo mogli u svakom slučaju za sve svedoke dati samo revidirane izjave i priložiti komad papira na kome стоји adresa svedoka. Sada, ja mislim da bih mogao iz svog iskustva da kažem, verovatno je najvažnije to da je procedura u stvari ta koja je najpraktičnija za one koji će se kasnije baviti svim tim papirima, i ja nisam izneo ništa drugo već da je u interesu svedoka da njihove sadašnje adrese ne budu objavljene u javnom dokumentu.

SUDIJA MEJ: U redu, ovo što ste predložili, možete i učiniti.

TUŽILAC NAJS: Hvala. Sada ću se vratiti na pitanje od pet minuta. Interesantno je da sam ja razmišljaо upravo o tom periodu od pet minuta. Međutim, pitanje je o čemu će se govoriti u tih pet minuta. Vi se sigurno sećate da sam ja već jednom objasnio kako su mnogi od tih svedoka koji spadaju pod pravilo 92bis izrazili želju da se njihova priča čuje. Isto tako smatramo da bi trebalo dati i kontekst javnosti koja sluša i prati ovo suđenje, jer oni bi taj kontekst mogli dobiti iz izjava svedoka nakon što završi svedočenje. I zato je moja namera, ukoliko to bude u skladu sa odlukom koju ste vi doneli, da u tih pet minuta u svojim uvodnim pitanjima iznesem neku osnovnu strukturu onoga o čemu će svedok govoriti. Tako da svi, uključujući i javnost, znaju da je taj svedok došao ovamo da govorи о неком selу i o tome šta se dogodило nekim osobama i tako dalje. Ukoliko se to uklapa u vaš nalog, mi ćemo na taj način pripremiti svedoke.

SUDIJA MEJ: Da.

TUŽILAC NAJS: Hvala vam na tom razjašnjenju. Mi ćemo se sada na taj način pripremiti.

SUDIJA MEJ: Jedna stvar koju biste morali imati na umu je sledeća. Ukoliko budemo imali problema sa albanskim prevodom, onda bismo trebali pokriti što je moguće više albanskih svedoka pre tog datuma, čak i ako to bude značilo premeštanje redosleda.

TUŽILAC NAJS: A mi smo i ovako i onako trebali da radimo na pravilima i svedocima iz pravila 92bis negde sve do kraja aprila, zavisno od toga koliko dugo traju ispitivanja optuženog. I ja mislim da će nakon toga doći samo jedan ili dva svedoka koji govorile o lokalitetima ubijanja, a mislim da će svi oni želeti da govore na albanskom jeziku, tako da ja mislim da ćemo do 10. maja imati stalno samo albanske govornike. Međutim, mi ćemo preispitati situaciju i možda odgoditi one koji ne koriste albanski jezik za kasnije. To još uvek ostaje problem, ako je to problem, prenošenja ovog suđenja na albanski jezik zbog interesovanja onih koji govorile taj jezik. Možda ćemo ustanoviti nakon svega ovoga da sam dobio pogrešne informacije, ali tu sam informaciju juče dobio iz nekoliko izvora, i to je počelo da nas brine.

SUDIJA MEJ: Jedna stvar koju sam ranije spomenuo gospodinu Rajnefeldu bila je da neki od svedoka na ovom zadnjem popisu još nisu dobili naše odobrenje. Prema tome, molim vas da vi za njih podnesete zahteve što je pre moguće.

TUŽILAC NAJS: Razumeo sam, izvinjavam se zbog previda, to ćemo učiniti što je moguće brže.

SUDIJA MEJ: Hvala vam. Gospodine Miloševiću, izvolite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Iz ovoga što smo ovde čuli, druga strana hoće da svedoči umesto svedoka, po tom vašem pravilu 92bis.

Tako da to znači da svedok neće reći šta mu se desilo, nego će gospodin Najs objašnjavati šta se desilo svedoku za potrebe javnosti, što mislim da nema veze ni sa kakvim načinom do sada poznatog svedočenja ni pred kakvim sudovima. Tako da on ne može svedočiti umesto svedoka i objašnjavati šta se desilo svedoku umesto samog svedoka.

SUDIJA MEJ: On će to tek ukratko sumirati, a posle toga će se izjava uvrstiti u dokazni materijal, kako bi javnost, kako se vi izražavate, takođe mogla imati uvid u izjavu svedoka. Nakon toga vi ćete imati priliku da unakrsno ispitujete, a to je najvažnije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: To je dakle problem, zbog toga što imamo pisano izjavu nepismenog svedoka koji svoje ime potpisuje prstom, otiskom prsta, i stoga on nije u stanju da svoju izjavu pročita, i nakon toga će ova strana preko puta ukratko objasniti o čemu se govori u izjavi, tako da svedok uopšte neće svedočiti. A nakon toga se podrazumeva da će postojati neka vrsta unakrsnog ispitivanja onoga što nismo čuli, već smo samo videli u pisanoj izjavi za koju ne znamo ko ju je napisao. Moja druga poenta je u ovome: Nekoliko puta sam tražio da mi se najmanje nedelju dana unapred dostavi lista svedoka koji će svedočiti, zbog toga kao što znate, njih ima veoma mnogo. Poslednja lista svedoka koju sam ja primio tokom prethodne pauze potpuno je različita od liste svedoka koja mi je bila dostavljena prekucje. Izjave ovih prvih svedoka koji će svedočiti sutra, prema tom vašem 92bis pravilu, što će reći, neće svedočiti već će Tužilaštvo svedočiti umesto njih, primio sam pre nekoliko trenutaka, tačno kada je poslednja sednica trebalo da započne. I oni su i na albanskom i na engleskom jeziku. Ja sam tražio da materijal koji mi se dostavlja i izjave koje mi se dostavljaju budu na srpskom jeziku i to najmanje nedelju dana unapred, kako bih ja imao listu svedoka najmanje nedelju dana unapred. Ja sam dobio listu svedoka pre jedan sat i izjave ovih prvih svedoka su na engleskom i na albanskom, ili pre albanskom i engleskom, a njih sam dobio pre pola sata. Tada sam ih video po prvi put tako da ostavljam vama da izvučete zaključak. Tako da mislim da je

procedura ove vrste, ove lažne optužnice zajedno sa svedocima, potpuno šuplja i da se bavi manipulacijama.

SUDIJA MEJ: Mi ne želimo da čujemo više komentara ovakve vrste. Da vidimo sada da li smo sve pravilno shvatili. Prva stvar je da će svedok koji će svedočiti sutra, kako sam ja razumeo, biti svedok K-22. Da li je to tačno?

TUŽILAC NAJS: Da, tačno je.

SUDIJA MEJ: I koliko vam treba vremena za tog svedoka?

TUŽILAC NAJS: Najmanje jedan dan.

SUDIJA MEJ: Znači mi ne govorimo o sutrašnjem svedoku. Sledeća žalba je da se raspored na spisku znatno promenio.

TUŽILAC NAJS: Ne, to nije tačno. Mi se samo bavimo stvarima po redu, optuženi je od nas dobio sve izjave ne jednom, već dva puta. Tako da on ima izjave, spisak svedoka po pravilu 92bis koje je dobio 11. aprila, sa redosledom svedoka, tako da nije došlo do nikakve revizije tog spiska i to nije bilo iznenađenje za njega. A onda problem koji on navodi u vezi prvog svedoka koji je nepismen. Ako je to problem za optuženog, ako je to nešto što on osporava, ja mogu da pozovem prevodioča koji je danas svedoku pročitao izjavu. Trebaće nam možda malo više vremena za to, ali ona može da dođe i da objasni šta je uradila, tako da svedok može da kaže da li je došlo do bilo kakve izmene u samom procesu uzimanja izjave od tog svedoka koja je pročitana. Mi to možemo pokriti, ali za to će nam trebati malo više vremena, ali to može biti učinjeno.

SUDIJA MEJ: Dajte da sačekamo unakrsno ispitivanje. Sada se rasprava prekida do sutra u 9.00 h ujutro. Gospodine Miloševiću, mi sada prekidamo raspravu. Molim ustanite.

Završeno u 13.38 h. Nastavak rada u četvrtak 18. apila u 9.00 h.